

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77
 Str. Baron L. Pop 10
SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77
 Éjjeli telefon (nyomda) 2-02
ELOFIZETESI ÁRAK:
 Egész évre 1150 Lei
 Félévre 600 „
 Negyedévre 320 „
 Egy hónapra 110 „
 XI évfolyam ♦ 141. szám
 1928 június 23 Csütörtök
 * 5688 Thamusz 11 *

Cenzurat: Saciu

UJKELLET

Róbert Budapest

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Revizió, vagy tarifaemelés?

Bukarestből újra különös hírek érkeznek. Az egyik bukaresti lap arról tud, hogy a posta vezérigazgatósága általános tarifareviziót tervez, amely az őszi hónapokban lépne érvénybe. Egyelőre csak revizióról ír a lap, de ennek a szónak már gyanú csengése van és megszoktuk, hogy revizió alatt rendszerint áremelést értenek a kormány, illetőleg az állam gazdasági apparátusai. Joggal felünk tehát attól, hogy a posta őszi tarifareviziójából a különböző postai illetékek kövérre hívza fognak kikerülni.

Ahhoz képest, ahogy a posta szuperál, elég jól meg van fizetve, sőt tal is van fizetve a jelenlegi illetékekkel. Ugyanakkor, amikor Kolozsvárról Budapestig 17 lej 50 baniért, Kolozsvárról Londonig 20 lej 50 baniért visz el egy ajánlott levelet a posta, 15 lej 50 baniába kerül az az élvezet, ha valaki Kolozsvárról Apahidára akar egy ajánlott levelet expedíálni. És mert nemzetközi relációkban a tarifát nem áll módjában a postának emelni, hiszen ezeket a díjtételeket nemzetközi postakonvenciók szabályozzák, így az amugyis aránytalanul magas belföldi díjtételek emelését jelentheti csak a revizió.

A posta nyilván újból arra jött rá, hogy deficittel dolgozik és a mutatózó deficitet a legegyszerűbben akarja pótolni, felemeli a tarifát, amit annál is inkább megtehet, hiszen a postai szállítás monopólium és nyugodtan, konkurenciamentesen emelheti az árakat. Holott számos lehetősége kínálkozik arra, hogy üzemet európai nivóra fejlessze és így megszerezze a szűkséges jövedelem-többletet. Hogy egyebet ne mondjunk, felépíthető végre a rádióadó állomást, amelynek előfizetési díjaiból hamar amortizálni lehetne az építkezési költségeket és tetemes bevételi forrást lehetne biztosítani. Megszervezhető a légi postajáratokat is, legalább elérnénk odáig, hogy Kolozsvárról Szamosújvárig épen olyan rövid idő alatt érjen el egy levél, mint Kolozsvártól esetleg Londonig. De semmit sem tenni annak érdekében, hogy a postai szolgáltatás egyre tökéletesebb legyen és egyre jobban elégítse ki a modern kereskedelmi, ipari és magán-érdekekét, csak egyre emelni a postai tarifáját, korántsem emberséges dolog.

A kormány, amely speciális törvények szigorával üldözi az árdrágítást, mindig maga jár elől az árdrágításban. Statisztikailag ki lehet mutatni, hogy a periodikusan megismétlődő drágasági hullámok kiindulási pontja rendszerint valamely monopolizációk megdrágítása és ha nem ez, akkor azoknak a feltételeknek a megdrágítása, amelyek erősen befolyásolják a termelés és az elosztás anyagi feltételeit. Ha megdrágul a vasúti szállítás, ha felemelik a vámtételeket, természetesen rögtön ugranak az árak is és ugyanaz a folyamat történik, ha az adókat emelik fel.

A mai közgazdasági életben jelentős anyagi létellé nőtte ki magát a posta is és minden kereskedelmi, vagy ipari cég költségében tetemes helyet foglal el a postaköltség. Ha ez a tétel még nagyobb emelkedésnek van kitéve, akkor félt, hogy nem marad el nyomában egy újabb árindexhullámszás sem.

Reméljük azonban, hogy az utolsó pillantásban a posta vezérigazgatósága jobb belátásra ébred és a revizió nemcsak hogy nem fogja jelenteni a postatarifák emelését, hanem épen ellenkezőleg, annak méltányos csökkentését.

Hatvany büntetését másfélévi börtönre szállította le a kuria

A pénzbüntetést a kuria százötvenezer pengőre szállította le

Budapest, június 27. Az egész világ, de különösen a progresszív közvélemény óriási érdeklődéssel várta Hatvany Lajos báró nemzetgyalázási bűnperében a magyar Kuria, mint legfelsőbb felelősségi bíróság döntését. Ez az érdeklődés annál indokoltabb volt, mert az ügyész tegnapi vádbeszéde után majdnem mindenki rendkívül enyhé, sőt felmentő ítéletet várt. Az enyhé, sőt felmentő ítélethez fűzött remények azonban csak kis részben váltak valóra, amennyiben a Kuria ma délben kihirdetett ítélete, bár lényegesen leszállította az előző fórumok rendkívül súlyos ítéleteit, mégis elege jelentős büntetést rött ki Hatvany Lajosra.

A Kuria tárgyalótermét ma délelőtt 12 órakor zsúfolásig töltötte meg az ítéletre várakozó közönség, amely lélegzet-

visszafojtva várta a Kuria döntését. Pont 12 órakor belépett a terembe a Kuria tanácsa, Ráth elnök vezetésével. Ráth elnök hallatlan izgalommal kezdte meg az ítélet kihirdetését, mely közben a teremben tartózkodó két előkelő ur-hölgy el is ájult.

A Kuria ítélete megsemmisítette mind két alsófoku bíróság ítéletét és bűnösnek mondta ki Hatvany Lajos bárót egyrendbeli folytatolagosan elkövetett nemzetgyalázás bűntettében, amelyért másfél évi börtönre, 150 ezer pengő vagyoni elégtételre, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésre ítélte.

Az elnök ítéletkihirdetését a közönség halálos csöndben fogadta s pártokra oszolva, meglehetősen vegyes érzelmekkel kommentálta.

Hatvany

A koronaügyész vádbeszéde után mindenki azt várta, hogy Hatvany Lajos a Kuria fel fogja menteni, vagy büntetését legalább is olyan minimumra fogja leszállítani, amely lehetővé teszi, hogy a beteg Hatvany rövidesen visszanyerje szabadságát. A koronaügyész olyan ítéletet kért, amelyből — mint mondotta — a magyar nemzet nagylelkűsége csendüljön ki. Ez a beszéd, némely passzusában inkább volt védő, mint vádbeszéd és általában azt az emelkedettséget mutatta, amely méltó egy ország legfőbb bíróságához. Az ítélet már kevésbé ilyen nagylelkű és emelkedett. A törvényszék hét évi és a Tábla négy évi büntetéséhez képest, a Kuria másfél évre szóló ítélete mindenestre nagy enyhítést jelent, de távolról sem volt leszállítása annak a nagylelkűségnek, amelyet az ügyész hangzottatott. Ez az ítélet újabb bizonyíték annak, hogy még a legfőbb magyar bíróság sem tudta mentesíteni magát a börtöntől a szenvedélyes és szubjektív szempontoktól, amelyek az utóbbi évek folyamán annyi égbekiáltó justitiamorál eredményeztek Magyarországon.

A bécsi törvényszék három havi súlyos börtönre ítélte Kun Bélát

Mayerhofert felmentették, Breuer Ilona egy hónapot kapott. Kun Bélának már csak egy hónapja kell leülnie

Bécs, június 27. Kun Béla bűnperének tárgyalása egészen a késő éjjeli órákig tartott el. A kihallgatások befejezése után az ügyész emelkedett szolásra, aki vádbeszédeiben elsősül azt hangzottatta, hogy a Kun Béla neve már egymagában is köteteket mond el.

Ezután az ügyész hálátlannak nyilvánítja a volt magyar népbiztost, hálátlannak Auszria iránt, melytől egyszer már menedékjogot kapott és amelyet most visszatérésével súlyos diplomáciai bonyodalmaknak tett ki. A vádbeszédnek Mayerhofer és Breuer ellen szóló szakasza alatt az egyik védő tulenergikusan felpattant, mert félromagyarozta az ügyész szavait. A tárgyalást félbeszakítják, az elnök a temperamentumos védőre 350 schilling rendbirságot rött ki. A védőbeszéd után Kun Béla kéri, hogy az utolsó szó jogán engedjék beszélni. Az elnök megadja az engedelmet, amire Kun Béla ismét politizálni kezd. Erre megvonták tőle a szót.

A bíróság a vád- és védőbeszéd elhangzása után végre ítélethozatalra vonult vissza. A késő éjjeli órákban hirdette ki a bíróság az ítéletet, mely szerint a bíróság Kun Bélát kétszeri titkos szövetség, tiltott visszatérés és hamis jelentkezés miatt egyhavi börtönnel bünteti. A büntetésbe a vizsgálati fogságot betudták. Kun Bélának tehát még egy hónapot kell leülnie. Beuer Ilona titkos szövetség miatt egyhavi börtönt kapott. Ezt azonban a vizsgálati fogsággal kitöltettnek vették. Mayerhofert a bíróság felmentette.

Bécs, június 27. A Neue Freie Presse részletesen foglalkozik Kun Béla perében hozott ítélettel s megállapította, hogy a bíróság a súlyos vétségkért a legenyhébb ítélettel sujtotta a volt magyar népbiztost. A lap megállapítja, hogy Kun Béla jelentéktelen ember, akiben halvány nyoma sincs a lángésnek. A volt népbiztos legnagyobb veresége az a megvetés, amellyel minden oldalról találkozik.

A Wiener Neueste Nachrichten sajnálatát fejezi ki afelett, hogy egész Bécs nem hallgathatta végig a tárgyalást, mert így alkalmatlan lett volna látni ennek a fel-fuvalkodott forradalmárnak igazi karakteráját.

Az Arbeiter Zeitung megállapítja, hogy az állítólagos forradalmár-hősről kiittint, hogy egészen jelentéktelen figura, akiben a nagyságnak még nyoma sincs. A Tag olcsó szenzációnak aposztrofálja a tegnapi pert, amely sem politikailag, sem forradalmi szempontból nem számít eseménynek.

A Hatvany-ügy egész tárgyalása folyamán lehetetlen volt észre nem venni, hogy Hatvanyt nemcsak mint hazáru-lót itélték el, de mint zsidót is. Különösen a koronaügyész beszéde után válni ez nyilvánvalóvá, aki többek között azt mondotta, hogy Hatvany cikkei és példái Lovázi és Garami működése között a különbség olyan nagy, mint az alföldi szellő és a dűbörgő orkán között. Azt is mondta még az ügyész, hogy ha Hatvany büne négy, vagy hét évi fegyházzal sujtható, ugy Gándör Ferenc és Garami Ernő, ha visszatérne, legalább százötven évet érdemelne. Azt azonban már elfelejtette megmondani a koronaügyész, hogy az általa oly költői hasonlatokkal aposztrofált emigránsok közül néhai Lovázi Márton csakugyan visszatért és nemhogy százötven évet nem kapott, de mégcsak bíróság elé se került. Pedig az ő büne a Hatvanyéhoz képest olyan viszonyban volt, mint a dűbörgő orkán az alföldi szellőhöz. Vele szemben a magyar nemzet nagylelkűsége teljes szépségében nyilatkozott meg, és megbocsátott neki, ahogy egy apa megbocsát gyermekének. Am amikor Hatvanyval szemben kell megnyilatkoznia ennek a nagylelkűségnek, akkor az nem terjedt tovább másfél évi börtönnel és százötvenezer pengő (négy és fél millió lej) pénzbüntetéssel. Ezt a pluszt Hatvany a zsidósága miatt kapta.

Így néz ki a nagylelkűség, amelyet velünk szemben gyakorolnak. Nem azért mondjuk ezt, mintha azonosítanánk magunkat Hatvanyval. Hatvany már rég szakított mindennel, ami zsidó és az ő hirhedi frakk-olméléfélével, amely szerint aki bába megy, öltönn frakkot magára, vagyis aki az európai társadalomban cselekvőleg akar résztvenni, az keresztelkedjen ki — ezzel az elmélettel Hatvany — legalább ő úgy hitte — egyszerűsrimindenkorra kiszakította magát a zsidó közösségből. Am az asszimiláció nagy tragédiája rajta is beteljesült, mint annyi sok fajtajából kiszakadt zsidón. Ismét bizonyult, hogy a zsidóságtól és a zsidó származással járó következményektől nem lehet olyan könnyen szabadulni, mint ahogy az ember egy frakkot ölt magára. Sőt, mint a Hatvany eset bizonyítja, egyáltalán nem lehet szabadulni tőle s ezért mindenkinek, aki zsidóként született, halála napjáig kell személnie ezzel a ténnyel és ennek meg-

Hozományról mi gondoskodunk,
 ha férjhez adja leányát, kössön
hozománybiztosítást!
 Új rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport
DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság Timişoara, I. Bul.
 Ferdinand No. 5. Kérjen ingyen ismertetőt!

27. Hol-
 sorozat, 8
 30 Leit:
KSA
 50, HOL-
 tékon rő-
 kap pös-
 P. R., az
 garantálja

27. Hol-
 sorozat, 8
 30 Leit:
KSA
 50, HOL-
 tékon rő-
 kap pös-
 P. R., az
 garantálja

27. Hol-
 sorozat, 8
 30 Leit:
KSA
 50, HOL-
 tékon rő-
 kap pös-
 P. R., az
 garantálja

lőben kell élnie. Hatvány nem él úgy, ahogy egy öntudatos zsidónak kell élnie s a bírói tárgyalás folyamán tanúságot tett arról, hogy öntudatos, igaz emberként sem tud élni. Szánalmas és elszomorító volt az a megalázkodás és multat megtagadás, amellyel Hatvány menteni próbálta egykori magatartását.

Hatvány először a fajtáját, a népét, a valóságát tagadta meg, aztán megtagadta politikai ideálját, eszméit és egykori küzdőtársait. Mi ezt egész logikus folyamatnak tartjuk. Aki meg tudja tagadni származását és a vésései kötelekeit, melyekkel világra jött, az nem lehet állhatatos

az élet egyéb vonatkozásaiban sem. Hatvány Lajosnak a börtön magányos cellájában bizonyára alkalma volt töprengeni ezen egyszerű igazságok fölött és bizonyára rájött arra is, hogy a vér sohasem válik vízzé, még ha keresztvízzel is próbálják lemosni.

Megtalálták a fogyás és a hizás legtermészetesebb, legbiztosabb és leggyorsabb célhoz vezető módszerét

A tökéletes embertípust, amelyik csakugyan él a világon, legjobban megközelíthetően Angliában és Amerikában találhatjuk meg. Igaz ugyan, hogy az angol-szász faj alaptermészete is meglehetősen ideális, különösen fizikai értelemben. Ez utóbbi pedig napjainkban a legfontosabbnak tetszik, mert mind többet kezdenek foglalkozni a test rendszeres ápolásával, illetve annak a problémáival, sajnos, ezideig nem sok sikerrel. Az egyik oldalon sorakoznak az elpuhult, kövér és beteg emberek, javarészt férfiak, a nők közül még azok a kivételek is, akik valamilyen műton halálra soványodtak, a másik oldalon pedig a sportemberek, akik a testi kultúrát szinte professzionista módon tanulják, ami ugyanarra a kedvezőtlen eredményre vezet, mint az előbbieknél. Az angol ember alaptermészete már közel áll az egészséges ideálhoz, mert öscitől örökölt tulajdonsága, magasra női és karesunak maradni. Az angol ember rendszeresen egy időben, korán kel, rendszeresen reggelizik, így meggy munkába, keveset ebédel, korán végez a hivatalával, akkor erősen sportol, jól vacsorázik és éfiféig feltétlenül ágyba kerül. Rendszeres életmódja mellett rendkívül mód feltűnik, hogy férfi és nő egyaránt, mindenki, gyermek, fiatal, középr és agykorban rengeteget sportol és enélkül jóformán élni sem tud. Ha azonban mégis megtörténne, hogy egy angol ember a betegség útjára kerülne, érte ezalatt azt, hogy elköv�redne és ennek kauszán szerezne különböző bajokat, vagy túlsóványodna s így fenyegetné korai pusztulás, akkor előkerül a mindig bevált angol egészségügyi szisztéma. Ez a szisztéma a »kalorizálás« alapul, aminek rövid magyarázata a következő:

Az emberi test hasonlít egy kályhához, amelyhez egy bizonyos kalóriamennyiség szükséges, hogy felmelegít sík. Ez a bizonyos kalóriamennyiség az emberi testnél vízsi az életfútó szerepét, amelyek hiánya vagy többlete egészen természetesen az organizmusnak csak kárára lehet.

Kalória alatt értjük azt a melegmennyiséget, amelyre szükségünk van ahhoz, hogy egy kilogramm vizet 0

fokról egy fokra melegítsünk fel. Általában egy embernek, aki szellemi munkát végez, saát súlyából kilogrammonként 30 kalóriamennyiségre van szüksége naponta, könnvi fizikai munkát végző egyvénnek 35-40, nehéz fizikai munkásnál 45. Egészen természetes már most, hogy ennek ismeretével, feltéve, hogy az ételek kalóriértékét is ismerjük, önmagunk a lehető legkönyvebben szabályozhatjuk testsúlyunkat köv�redhetünk vagy soványodhatunk a legegyszerűbb módon, minden mesterséges eszköz igénybevétele nélkül, tetszésünk szerint. Hogy normális, egészséges testhez szükséges súlyunkat elérjük, elsősorban is meg kell állapítanunk, hogy mekkora legyen az igényelhető testsúly. Az orvosok véleménye megegyezik, hogy mindenkinek az egy méterre felül való magassága centiméterekben átváltható kilogrammokra és ez adja a normális tesnehézséget. Ha például egy férfi 165 centiméter magas, úgy súlyának nem szabad többnek lennie 65 kilogrammnál. Nöknél ez csak annyiban változik, hogy tekinettel annak más csoportjára, megengedhető egészségtügvileg, hogy dacára a 165 centiméteres magasságnak 66 vagy akár 67 kiló is legyen.

Ha már így tisztában vagyunk azzal, hogy milyen neheznek is akarunk lenni, úgy tudva azt, hogy például egy kilónak táplálásához 30 kalória szükséges, tehát 65-höz 65-ször annyit kell, azaz 1950 kalória. Egészen természetes tehát, hogy ha valaki példának okáért dacára 165 centiméteres magasságnak, mondjuk 78 kilogrammot nyom, de máttól fogva naponta állandóan csak 165 kilogrammot fog táplálni, így lassan-lassan a 13 kilogrammos súlytöbbletet el kell veszítenie. Ez a legegyszerűbb matematikai tétel, ami még sohasem hazudtolta meg magát. Lehet azután, magától értetődik, a hizást vagy soványodást fokozni azáltal is, hogy a normális testsúlyhoz megkivánhatón még kevesebb vagy több kalóriát fogyasztnak. Ha például valakinek 1800 kalóriára van szüksége, de 10 kilót fogynia kell, úgy néhány napig csak 1600-at fogyaszt, később pedig ezt lecsökkeneti még fokozatosan 1400-ra mindaddig, amíg el nem éri a kívánt súlymennyiséget és akkor azután ehhez a testsúlyhoz arányított kalóriamennyiséggel élhet.

Ezek után a legfontosabb tudni azt, hogy az ételeknek mekkora a kalóriértékük. Erre vonatkozólag cikkünk végén közlünk majd néhány adatot.

A normális testsúly azonban még nem jelenti a feltétlen egészséget is, amit elsősorban a rendszeres életmóddal és különösen a sportlással szerezhetünk meg. Általában felkelésnél reggel ajánlani lehet a takarónak ebédés utáni azonnali ledobását, utána az ágyból kiugrani és a nyújtózkodást, egy kis szabad tornagyakorlattal tarkítva, elvégezni. Erre vonatkozólag számos módszer áll rendelkezésünkre, amit egészségügyi könyvek és füzetek olvasása révén megismerhetünk. Felkelés után következnek az angolos mosakodás. Ez azonban nem forró vízben való huzamos idejű lubickolást jelentsen, hanem a skót tus sziszté-

máját, tehát hideg és meleg váltakozó zuhanózást, hideg időszakban hidegvízzel, meleg időszakban meleggel végezve.

Nagyon egészséges az étkezésnek az angol beosztása, a reggel való bőséges táplálkozás, az ebédre való nem túlságosan nagy súlyfektetés és végül a komoly vacsorázás. Egyéb-ként a testre nézve majdnem mindegy, hogy mikor veszi magához táplálékát, a fontos csak az, hogy naponta a maga szükséges kalóriamennyiségét mindig felvegye. Ha irdai munkát végez az illető, gyárban vagy műhelyben dolgozik, még a délelött folyamán jó, hogy ha legalább egy negyed- vagy félórás sétát tud tenni a szabad levegőn. Délután legfeliebb pihenjen, nem többet, mint egy félórát, azonban ne aludjon.

Angliában vagy Amerikában az egészséghez még hozzátartozik a week-endnek a mindenkori tökéletes betartása.

Visszatérve az ételek kalóriaértékének ismertetésére, itt közöljük néhány élelmiszernak a kalóriadatait, melyk értékemegállapításánál az általános vendégloki adagok vannak figyelembe véve: Husleves 15, bableves 110, egy darab szardínia 100, halma-jonnaisé 350, két tojás pohárban 150, két túkörtöjás 250, ponty 350, angol bélszty 285, csontlús 150, öszült 150, székelygulyás 125, liba 200, csirke 260, főzelékek: zöldbab 15, paraj 25, rizs 250, hagymamártás 151, saláták: uborga 25, burgonya 50, tészta: káposztás metélő 196, turóslépeny 340, torta 300, kompótok: málna 100, őszibarack 150, cseresznye 200, saltok: eidami 170, lipői túró 205, ementáli 280, gyümölcsök: egy alma 52, egy szelet ananász 100, egy szilva 10, egy mandula 10, egy füge 65, italok: fekete kávé 50, egy pohár tej 160, egy pohár madeira 40, egy pohár világos sör 120, egy pohárka konyak 60. Egy szelet kenyér 50.

Ha valaki fogyni akar, akkor ez ne jelentse azt, hogy az illető egyszerűen ne vegyen magához táplálékot, vagy vagy pedig mennyiségben csak oly kevéssel éljen, hogy a gyomrát és hasát egész nap üresnek érzi, tehát a közérzete folytonosan rossz lesz, hanem kiválasztja azokat az ételeket, amelyek bár talán túltömnék is, megtehetnek, de kalóriaértékük mérsékelten nagy és így bár folytonosan jól lakhatnak, meghizni mégsem fognak. Számtalan esetben megtörténik, hogy valaki egészen könnyűeknek vélt ételeket fogyaszt, soványodás reményében s ennek következtében gyomrát üresnek érzi, az eredmény pedig az, hogy meghizik.

Meg kell említeni, hogy Amerikában több helyütt vannak úgynevezett »kalória éttermek«, ahol minden egyes vendégnek ismerik a kívánt kalóriamennyiség szükségletét és menüit pontosan eszerint állítják össze. Kétségtelen, hogy ennek a rendszernek a bevezetése elsősorban is a magánháztartásokban és a vendéglőkben is rendkívül kívánatos lenne, mert ezzel a gondossággal a szakácsművészet nem csak a gourmandok, hanem az egész emberiség érdekeit is szolgálná.

A nő véde

(Berlin, 1928. június 28.)
Többiben szági nagy lyet a Done mernek Oro hogy a Dor az utóbbi visszacsést lajdonitoltak reit, mernöl vezetőit és élő banyatu üzemeket a pénzelték. A lenében az peket rongá eszrevéteknü revehetőbbé valevőleg be emberek is, indítása ele hányal: tel a nyomozás való lett. E többiek az Moszkvában német vád került sor. Allgemene küldötjét l

A Sta
Krylenko
dükldöt, l
vall. A vád
linben tagj
akciós küld

A vádló
tagja volt
azonban ez
nem követe
nem foglal
csak azért
volt a Sta
colnia. Min
jetorosorsz
Stahlhelm
Németorszá
szág barátai
telte, mert
szusokhoz

Az állam
hogy Berlin
erinkezett-e
le, hogy eg
magot adót
vére száma
Otto az ügy
dolta, hogy
voltak, akik
szocializmus
állam, cs tá
sál.

Az elnök
a vádlótho
— Minek
Listának?

Otto: Bizo
nak fartom,
nyos rétege
féber sokka
mint valaha
Az ügyész
helm külföl
Otto: Erró
ról, mintha
ilyen szerve
Az ügyész
mását és f
menyen.

— Az ör
alapján nyu
hogy ön fas
ur, iot.

Az ügyész
német mérn
jelentette, h
munizmusn
hogy ellensé
Ezután a
yer szerelő
Mayer mind
1921 óta tar
nista szerve
zett fémipar

Miért használok

TOKALON-Pudert!

1. A tejszínhab, mely a Tokalon-puderben van, megakadályozza, hogy orromnak fénye legyen.
2. Megmarad az arcomon szeles és esős időben és meleg teremben való tánc dacára.
3. Nem tartalmaz semmiféle szemcsés és keményebb részecskéket, melyek kltágítanak a porusokat, fekete pontokat okoznának és más elcsúfító fogyatkozásokat.
4. A Tokalon-puder nem szivja fel a bőr természetes nedvességét, nem szárítja ki és nem teszi keményé, érdessé és ráncossá. Ez egy tiszta, teljesen ártalmatlan rizspor.
5. Szerintem ez a legkönnyebb puder és egyben a letapadóbb is. Csodálatos módon olvad össze teinemek természetes árnyalatával. Láthatatlan és nem keitri a meateségesség benyomását.
6. Végül pedig használom a Tokalon-pudert, mert egy doboz csak 80 leibe kerül és magában fo. latta mindazon tulajdonságokat, melyeket én egy jó rizspuderben keresek.

Ígyzet. — A Tokalon-puder kapható gyógyszerárakban, progeriákban és illatszertárakban. A rendes nagyságu doboz ára 80 lej. Nagy doboz, amelynek kétszer annyi tartalma van, mint a rendes doboznak, ára 120 lej. Ha helyben nem található, úgy megrendelhető az „ELITE” illatszertárban, Bukarest, Calea Victoriei 39. — a pénz előzetes beküldésével.

Művészi Blondból hervetek legelőcsőbb árban

„PLASTICUM”
szobrászati, képekretézési, aranyozási és képekret-léc készitési vállalat Cluj, Str. Clemenceau 7/A. Nagy rakat, káőhöz bel- és külföldi képekretetekben. Gobelin-festmény- és antik képekretetek. Válassz mindenféle aranyozási munkát, tokát, oltárokat, szobor, karanyozást és p. tintozást vidéki rendelés-ket pontos n. szközlünk

Kérjen mindenütt

Borszék i ásványvizet
vezérmest. Dr. S. Klei
Samu, Cluj, Calea Gen. Dragalina 27

Szalma- és panama-férfikalapokat

legszebben tisztít
Fehér Str. Memorandului 21.
(volt Unio-ucca)
Hidressen az „Uj Kelet”-ben

Butorárleszállításra
határoztuk el magunkat, hogy üzemi munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát
olcsó és jó butort
Büsendorfer, Stngl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann
zongorát, pianinót,
akar vásárolni ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg
Székely és Réti
butorgyár rt.
hatalmas raktárait, Hitekepes egyeneknek kedvező fizetési feltételek

A német vádlottak meglepő eréllyel védekeznek a Donec-vidéki perben

Brockdioff gróf német követnek jelenléte bátorítólag hat a vádlottakra

[Berlin, június 27. Az Uj Kelet tud.] Több ízben megemlékeztünk az oroszországi nagy ellenforradalmi perrel, amelyet a Donec vidéki bűnpör név alatt ismernek Oroszországban. Arról volt szó, hogy a Donec-vidéki kőszénbányákban az utóbbi hónapokban nagy termelési visszaesést tapasztaltak, amit annak tulajdonítottak, hogy a bányászok munkabérek, mernökeik és bányamestereik üzemvezetőit és egyes munkásait a külföldön élő bányatulajdonosok, akikről ezeket az üzemeket az orosz állam elkobozta, lepenézték. A megvesztegetési pónzok ellenében az üzemeket destruálták, a gépeket rongálták, a munkát pedig eleinte megszűntették, később azonban egyre észrevehetőbben szabálytalanok. A perbe tudvalegőleg bele voltak keverve német szakemberek is, akik közül a vizsgálat megindítása elején nyolcat leartóztattak. Nehányan teljes ártatlansága azonban már a nyomozás kezdő stádiumában nyilvánvaló lett. Ezeket azonnal kiengedték, a többiekkel azonban az oroszokkal együtt Moszkvában törvényszék elé állították. A német vádlottak kihallgatására tegnap került sor. Először Otto mernököt, az Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft kiküldöttjét hallgatták ki.

A Stahelhelmtől — Uj Oroszországiq

Krylenko főügyész főleg az iránt érdeklődött, hogy milyen politikai nézetű vall. A vádirát szerint ugyanis Otto Berlinben tagja volt a Stahelhelm című reakciós kiömönvénynek.

A vádlott kijelentette, hogy valóban tagja volt ennek a kiömönvénynek, azonban ezzel semmiféle politikai cél nem követte, mint hogy soha életében nem foglalkozott politikával. A tagságot csak azért vállalta, mert ezzel alkalma volt a Stahelhelm klubhelyiségében tálcolni. Mihelyt meghívást kapott Szovjetországra, azonnal kilépett a Stahelhelm szolgálatából és belépett a Nemzetországban működő „Uj Oroszország barátai” nevű egyesületbe. Ezt azért tette, mert azt remélte, hogy kongresszusokhoz meghívást fog kapni.

Az államügyésznek arra a kérdésére, hogy Berlinből való elutazása előtt nem érintkezett-e oroszokkal, Otto kijelentette, hogy egy Baschkin nevű orosz csomagot adott át a bányavidéken lakó fivéré számára, azonfelül egy eskükönyvet. Otto az ügyész további kérdéseire elmondta, hogy a „Stahelhelm” olyanok is voltak, akik nemcsak szimpatizáltak a szocializmussal, hanem követelték az állam- és társadalom szociális átalakulását.

Az elnök azután ezt a kérdést intézte a vádlotthoz:

— Minek tartja Ön Mussolinit, szocialistának?

Szociálista-e Mussolini?

Otto: Bizonyos tekintetben szociálistának tartom. Az olasz népnek egy bizonyos rétege Mussolini rezsimje következtében sokkal jobb szociális helyzetben él, mint valaha.

Az ügyész: Tud-e arról, hogy a Stahelhelm külföldön tagozatokat tart fenn?

Otto: Erről nem tudok, legkevésbé arról, mintha Szovjetországra lenné ilyen szervezet.

Az ügyész ezután összegezi Otto vallomását és feléje fordulva, mondja ke nyenyen:

— Az ön tevékenysége és vallomása alapján nyugodtan meglehet állapítani, hogy ön fascista és gyűlöli a szovjet-urakat.

Az ügyész tovább is akart beszélni, a német mernök azonban közbeszólt és kijelentette, hogy igenis, ellensége a kommunizmusnak, de ez nem jelenti azt, hogy ellensége egyúttal az orosz népnek.

Ezután a másik német vádlottra, Mayer szerelő kihallgatására került a sor. Mayer mindenekelőtt kijelenté, hogy 1921 óta tagja egy féligmeddig kommunista szervezetnek. Husz év óta szerzett félmipari munkás.

— Ötvenegyes éves vagyok, de soha hasonló váddal nem illettek. Engem ártatlannal vetettek fogságba s ez teljesen aláasta egészségemet.

A kihallgatás alkalmával jelen volt Brockdioff-Rantau gróf német követ is. A követ jelenléte a vádlott munkást láthatólag felbátorította. Mayer sok meggyőződéssel védte magát és kijelentette, hogy a gépek kezelésére becsületesen ok-

talta ki az orosz személyzetét és soha, mint ahogy azt a vád neki imputálja — nem adott olyan instrukciót, amely káreljelle vagy pláne megakaszthatna volna a munkát.

Ezután a bűnper legfontosabb tanuját, Matowot hallgatták ki. Elmondta, hogy

részvett még Berlinben az Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft egyik „összeseküvő” konferenciáján. Olyan neveket említett, akikről a szovjethatóságok azt hiszik, hogy külföldön erős aknamunkát folytatnak a mai Oroszország gazdasága ellen.

A káprázatosan fényes palotákban kezdődött Oroszország tragédiája. Milliós számra szóródtak szét a világba az orosz emigránsok, hogy éhségtől düledező szemekkel támolyogva átálják a legnagyobb ember, kálváriát Páris ragyogó keretében. De a legelviselhetetlenebb teher, a hazák legnagyobb **Honvágy**. A megrendítő tragédiája, a soha meg nem szűnő **Honvágy**. drámának ma lesz a premierje a CORSO-filmszínházban. A főszerepeket Mady Christians, Livio Paraneli, Wilhelm Dieterle játsszák.

Nobile megőrült a kiállott szenvedésektől

Bizonyosra veszik, hogy Amundsen elveszett. Mégis Thornberg rekedt Nobilének jégtömbjén

Kingsbay, június 27. A Nobile expedíció odisszeájának fejezetében új, szomorú és megdöbbentő hírt közöl az a berlini jelentés, mely szerint a német lapoknak biztos tudomásuk van arról, hogy

Nobile állapota sokkal súlyosabb, mint azt az eddigi jelentések hírül adták. A Berliner Zeitung megbízható értesülése szerint Thornberg kapitány azért mentette meg elsőül Nobilét, mert a tábornok súlyos idegrohamokban szenvedett s az utóbbi napokban elméje megháborodott,

ugy annyira, hogy a hajótöröttek terhére volt.

Az a hír is járja, hogy a háromtagú expedíció, mely Malgreen tanár vezetésével indult el, azért hagyta el Nobile jégtömbjét, hogy a tábornok számára, a

ki már akkor aggodalmat keltő állapotban volt, sürgős segítséget hozzanak.

Róma, június 27. A Citta di Milanó hivatalos jelentést küldött a légügyi államtitkárnak, amelyben közli Nobile előadását az Italia katasztrófájának lefolyásáról. A tábornok elmondta, hogy amikor a léghajó lezuhant, Pomella mechanikus, aki a hátsó motor esónakjában tartózkodott, kiesett s agyrázkódást szenvedve, szörnyethalt. Pomellát a jégmezőn temették el. A vezető nélküli léghajóroncsot egy szélroham azután elsodorta. Mintegy tíz kilométernyi távolságból Nobileek füstfelhőt láttak, amelyet lángok tarkítottak s amiből arra következtettek, hogy a léghajó olaj vagy benzintankja kigyuladt. Eszerint az elsodortakról feltehető, hogy elvesztek.

Kingsbay, június 27. Legújabb jelentés szerint a helyzet ott súlyosan bonyolódik. A mentőexpedíciók vezetői azon

töpregenek, hogy mitévők legyenek, mert az eddigi gyakorlat szerint, ha egy-kettőt meg is találnak a hajótöröttek közül, ugyanakkor legalább annyi eltűnik a mentőexpedíciók személyzetéből. Így eddig eltűnt Amundsen és Guilbaud, akiknek életéről most már az optimisták is lemondottak.

Nobile tábornokot megmentették ugyan,

de viszont egy új jelentés szerint mégis maga Thornberg korvettkapitány, minden cáfolat ellenére a jégtömbjén rekedt s helyzete egyre katasztrófálisabb kezd lenni.

A Citta di Milanó fedélzetén a mentőexpedíciók irányítói nagy tanácskozásra gyűltek össze. A tanácskozásokon az a egybehangzó vélemény alakult ki, hogy Amundsen és Guilbaudon kívül feltétlenül elpusztult Molgreen svéd egyetem tanár, a két alpesi katonával együtt.

Egyetlen szó sem hangzott el a kölcsönről a mai minisztertanácsban

Az ellenzéki lapok szerint ószre halasztották a kölcsöntárgyalások perfektuálását

[Bucuresti-Bukarest, június 27. Az Uj Kelet tud.] Hetek óta óriási érdeklődés előzte meg a mára hirdetett minisztertánácsot, mert a kormány lapjai több ízben arról adták hírt, hogy a mai minisztertánács be fogja jelenteni a stabilizációs kölcsön megkötését és ki fogja jelölni a kölcsön ratifikálására összeülő rendkívüli ülésének összehívásának dátumát.

Az ellenzéki lapok a kormány híradoisaival ellentétben napról-napra kitartottak ama értesülésük mellett, hogy

a kölcsön ügyét egyáltalában nem perfektuálta még a kormány és ki-zártnak tartották, hogy a mai minisztertánács az összes nehézségeket el lehessen simítani.

A kormány hivatalos lapja még tegnap számában is a kölcsön megkötéséről adott hírt, de a ma délelőtt megjelent ellenzéki lapok közleményeiből már egészen világosan kiderül, hogy a minisztertánácsban aligha fog szennzációs bejelentés elhangzani. Az ellenzéki lapok mai számai igen pesszimistikus híradásokkal közöltek a kölcsön közeli megkötésével kapcsolatban. A Lupta pozitív formában arról adott hírt, hogy

a kölcsön megkötését ószre halasztotta a kormány, mert újabb tárgyalásokra van még szükség.

Ugyancsak a Lupta szerint a pénzügyminiszter tegnap a londoni pénzügyi körökkel tárgyaló Badulescu részére újabb utasításokat küldött. Badulescu Londonban a Schröder-csoporttal folytat tárgyalásokat. A Dimineata viszont arról értesül, hogy Schröderék követelik a járadékpapírok revalorizálását. A járadékpapírok néhány évvel ezelőtt tényleg a

Schröder-csoport birtokában voltak, de ma legnagyobb része már más kezekbe ment át.

Ilyen előzmények után ült össze a minisztertánács, amelyen a kiadott kommuniké szerint

mindenről tárgyaltak, csak a külföldi kölcsönről és a stabilizációról nem.

A minisztertánács megvitatta a miniszteriumok nyári munkaidéjét, amelynek során elhatározták, hogy a törvényes szünetnapok után a miniszteriumok csak délután tartanak munkaidőt a nyári hónapok tartama alatt. Bratianu Vintila felhívta a jelenlévő minisztereket arra, hogy az egyes tárcák között minél szo-

rosabb együttműködést létesítsenek.

Ehatározta a minisztertánács, hogy az igazságügyminisztert a cégek fokozatos ellenőrzésével bízza meg, mert az utóbbi időkben egyes ujonnan alakult cégek hangzatos jelszavakkal vezették félre a közönséget.

Ezután Bratianu Vintila és Titulescu beszámoltak a minisztertánácsnak a kisantant-konferencia tárgyalásairól, majd Bratianu Vintila informálta minisztertársait a kormány kisebbségi bizottságának munkájáról.

Végül Titulescu miniszter intervensiát a bukaresti egyetem jogi fakultásának gyorsabb felépítése érdekében.

A „GENERALA” Biztosító Társulat

tudomására hozza nagybecsű ügyfeleinek, hogy a folyó hó 20-án a városi rendőrprefektúra és a kereskedelmi minisztérium kiküldöttjei jelenlétében megtartott rendes havi sorsolás alkalmával a következő betűkombinációk huzattak ki;

1. J. P. S. 2. V. T. J. 3. O. I. G. 4. J. K. Q. 5. I. R. K

Az eddigi, 6 hónapi kisorsolt kötvények tulajdonosai a következők:

D-na Eleonora Dav'd din Bucuresti, Str. Raion No 68.	Lei 20.000
D-na Maria Mura iu din Lugoj, Str. Lenau No 7.	Lei 20.000
Kirschgásne-Mária urhölgy, Lugoj, Str. Fagetului No 80.	Lei 30.000
Kutas Lajos ur, Lugoj, Str. Pr. Eugen No 5.	Lei 20.000
Robert Kutschera ur, Faget	Lei 20.000
Josef Pangl ur, Com. Sagul	Lei 30.000
Szebrak Eya urnő, Arad, Str. I. Calvin 16.	Lei 20.000
Csonka András ur, Lugoj, Str. Zsabar No 10.	Lei 20.000
D-na Elena Boranescu, Chişineu, Str. Stefan Cel Mare 104.	Lei 30.000
Hovany Akos ur, Arad, Str. Peneş Carcanul 18.	Lei 20.000
Reinhold Antal ur, Lugoj, Str. Timişoara 46.	Lei 20.000
Di. Zeida Heller, Husi, Str. Stefan Cel Mare 173.	Lei 20.000
Stefan Mihail ur, Braşov, Str. Moşilor 7.	Lei 30.000
Sziberth Jenő ur, Bistriţa, Str. Gare 6.	Lei 20.000
D-na Anestiina Grauer, Galaţi, Str. Spitalului 28.	Lei 20.000
Bercsán Béla ur, Lugoj, Str. Sft. Joan	Lei 20.000
Ezri Tibor ur, Oradea-Mare	Lei 20.000
Nicolae Gules ur, Arad, Str. Consistorului 32.	Lei 20.000
Di Osie Goldenberg, Jasi, Str. Procopiu 4.	Lei 30.000
Nussbaum Ferenc ur, Tg.-Mures	Lei 20.000
Összesen	Lei 450.000

Az autóforgalom komoly katasztrófává nőtte ki magát Amerikában

Az uccai biztonság tudományát rendszeresen tanítani fogják az iskolákban. Egész városrészeket építenek át az elgázolás veszedelemének megállítására

Newyork, június 27. A minap jelent meg az Egyesült Államok rendőrségeinek egyesített jelentése, amely beszámol az 1927-es év második felében történt forgalmi balesetekről. Ha a vasos kötetre terjedő kimutatásban lapozgatunk, akkor európai szemnek megdöbbentő adatokat látunk. Az öreg Európa meg csesemőkorát éli az uccai forgalom, a luktető üzleti élet szempontjából és ha egy kis elgázolásért nem is kell a szomszédba mennie, ezért az amerikai számadatok mégis csak bámulattal tölthetik el az óvilág lakóit. Amerika azonban erre a rekordjára nem büszke és hogy a sürű elgázolás veszedelemét elhárítsa, az Egyesült Államok kereskedelmi minisztere ebben az évben már a második konferenciát hívta össze, amely csakis a forgalmi balesetek csökkentésének módzataival foglalkozik.

A konferenciát a rendőrhatalóságok, az autógyártók, a biztosítótársaságok, munkássegélyesületek, kereskedelmi kamarák és egyéb más hatóságok és egyesületek anketjei előzték meg. Ezeket előzetesen megvitatták e fontos kérdést, a kereskedelmi miniszter elnöke alatt összeült konferencia pedig a különféle műszaki és adminisztratív kérdéseken kívül főként azzal foglalkozott, milyen módon kell és lehet az iskolai ifjuság testi épségéről gondoskodni a minél inkább növekedő uccai forgalomban.

A statisztikusok által összegyűjtött adatok ugyanis azt bizonyítják, hogy az autómobil elgázolások áldozatainak egyharmada iskolásgyermek.

Ez a számarány pedig főként akkor ad elremitó képet, ha figyelembe vesszük, hogy az Egyesült Államok rendőrségei a megmunkált forgalom áldozatait nem kevesebb, mint háromszázezer embert mutatnak ki az 1927-es év második felében.

Az elgázolásból származó balesetek közül tízenkétezer halálosan végződött, a súlyosan sebesültek száma pedig kétszáznyolcvanezer. A rendőrségi jelentés arról is beszámol, hogy 1927 második felében tízenhét százalékkal több volt a balesetek száma, mint az első szakében.

A most összeült anket tehát feladatult tette ki, hogy gátat vet az autómobilvezetők lelkiismeretlenségének, amely lepest tart az autómobilok számának gyarapodásával és nem lehet tudni, hogy hova vezet. A konferencia tárgysorozatának legfőbb pontja, mint említettük, az iskolába járó tanulóifjuság testi épségének védelmével foglalkozott.

Indítvány formájában szóba került, hogy az iskolai tantárgyak közé, mint új studiumot, az uccai biztonság tanítását is beiktassa. Ezt az eszmét különösen a különféle szülői testületek képviselői fogadták nagy tetszéssel. Ahol pedig nem lehetne ezt az uccai biztonságot külön tantárgyként az órarendbe beilleszteni, ott legalább a már tanított tantárgyak valamelyikével kapcsolatban óhajtanák a gyermekeket az uccai forgalom rejtett veszedelemére figyelmeztetni és a védekezés módjaira kitanítani.

Hogy mekkora fontosságot tulajdonítanak a forgalom megrendszabályozásának az emberi élet szempontjából, kitűnik abból is, hogy a konferencia a városrendezéssel is foglalkozott, vagyis, hogy

a városok már az uccák építésében is alkalmazkodjanak a növekedő forgalomhoz. Ezért elhatározták, hogy ahol szükség van rá, a forgalmi viszonyokhoz mér-

Az amerikai demokraták elnökjelöltje, Smith feltétlenül ragaszkodik az alkoholtilalom eltörléséhez

Tegnap kezdődött meg a texasi Houstonban a demokratapárt konventje

Newyork, június 27. Kedden kezdődött a texasi Houstonban a demokrata párt nemzeti konventje, melynek az a feladata, hogy a párt elnökjelöltjének a személyére nevezze döntően. Több, mint huszonezer ember érkezett hétfőn és kedden Houstonba, akiknek az elhelyezése meglehetősen nagy gondot okozott a pártnak, annál is inkább, miután a városban nyomasztó hőség uralkodik és így a túlszűrt helyiségekben való tartózkodás szinte kibírhatatlan. A demokrata párt helyi szervezetei mindazonáltal az utolsó órában mindenkit megfelelően elszállásoltak, aki megtette a hosszú utat Texasba, hogy az elnökjelölt szeptember 1-én való döntésén jelen legyen, pedig a demokrata párt reprezentációja az Egyesült Államok minden részéből eljötték a hóhullámaról híres Houstonba.

Nehéz feladat előtt áll a demokrata konvent, hiszen nem kisebb dologról van szó, minthogy a szűkebb patriájában példátlanul népszerű „Al” Smith newyorki kormányzó legyen-e a demokrata párt jelöltje, vagy sem. „Al” Smith hála mögött hosszú és érdemekben dus politikai múlt áll, am két súlyos körülmény terheli „Al” Smith jelöltségét, az, hogy Smith katolikus és nyíltan a szesztilalom ellenségének vallja magát.

Az Egyesült Államokban meglehetősen erős ellenérzés uralkodik a katolikusokkal szemben

és a különböző vallásszervezetek és társadalmi egyesületek visztan a prohibíció eltörlésének az elvet támadják a legkíméletlenebbül.

Mindazonáltal két dolog bizonyosnak látszik és pedig elsősorban az, hogy „Al” Smith-t jelöli majd a demokrata párt houstoni konventje az elnöki méltóságra, másodsorban pedig, hogy ezt a „szarazak” legelkeseredettebb ellenállása közzel fogják elhatározni.

Ha Al Smith nem lenne olyan kemény és elveihez hű ember, mint amilyenek egész multjában mutatkoztak, kétségkívül

sokszorta könnyebb lenne a helyzete a demokrata konventtel szemben is, hiszen a párt „legszarazabb” tagjai is megelégednének azzal, ha „Al” Smith egyszerűen nem beszélne a prohibíció eltörléséről.

„Al” Smith azonban nem abból a fából van faragva, hogy akárcsak ilyen megalkuvásra is kapható legyen és a demokrata párt jövőd elnökjelöltjének a párt-hívei nyíltan hangoztatják, hogy Smith kormányzó nem hiva az alkoholtilalomnak. Legutóbb Normann Mack, Al Smith legbizalmasabb barátja ismerte ezt be nyíltan Newyorkban, de ez még nem lett volna olyan nagy hiba, hiszen az emberek elfelejtették volna Normann Mack kijelentését, azonban Smith kormányzó erre raduplázott azzal, hogy alig öt nappal a houstoni demokrata konvent összeülése előtt a legnagyobb nyilvánosság előtt szintén kijelentette, hogy nézete szerint az Unió minden egyes államának jogában állana dönteni az alkoholtilalmat elrendelő Volstead Act. visszavonása fölött.

ten átépítik a többmillió városok, Newyork és Cskigó egyes részeit.

Már az anketot megelőzően is megindultak ilyen átépítő munkálatok. Néhol egész városrészeket romboltak le. Modern stílusban, a követelményeknek megfelelően újat építettek, ahol pedig ez akadályokba ütközött, ott legalább az uccák kiszélesítésével segítettek a bajon. Csak hogy ez közel sem olyan egyszerű dolog, mint ahogyan azt mi európai emberek elképzeljük. Az amerikai telektulajdonosok szívós kitartással ragaszkodnak szuveré-

nitásukhoz s minden módon megakadályoznak olyan törvényjavaslatot, amely tulajdonjogukat a legsekélyebb mértékben csorbítaná.

A konzervatív gondolkozású telektulajdonosok eddigi állásfoglalása az oka annak, hogy az amerikai lapok, mint nagy vívmányt jelentik az anketnak azt az egyhangú indítványát is, amely szerint ezentul az építési és közlekedési hatóságoknak nagyobb ellenőrző jogot kell biztosítani a telkek felhasználásának módjára nézve.

Ez tulajdonképpen nem volt újság senki előtt, mindazonáltal még a demokrata párt leghűségesebb hívei is megdöbbentek Smith kormányzónak e fölött az időszzerűtlen kijelentése fölött.

Smith azonban hajthatatlan ember, aki nem hajlandó eltérni, hogy a demokrata konvent székében macskát áruljon, vagy legalább is nem hajlandó ezt eltérni akkor, ha őt akarják elnökjelöltnek.

Senki sem csodálkozik Newyork kormányzójának e fölött az elhatározása fölött, sőt tisztában vannak azzal is, hogy „Al” Smith inkább visszalépne a jelöltségtől, minthogy ilyesmibe beleegyezzen. A helyzet ma, a demokrata konvent összeülését megelőzően az, hogy a demokrata pártnak minden körülmények között Smith kormányzót kell jelölnie az elnökségre, ha csak a remény halvány kilátásával akarják felvenni a harcot Hooverrel szemben, mert egyetlen más

demokrata jelölt sem lehet összehasonlíthatni vele. Al Smith helyzete mindazonáltal nem könnyű, mert a déli államok közismerten ellenséges érzülettel viselkednek a katolikusokkal szemben, azonkívül a szigorú erkölcsi elvekhez ragaszkodó szavazók sehogyan sem tudnak bele nyugodni abba, hogy Newyork kormányzója a prohibíció ellensége. Mindazonáltal a déli államok alkalmasint mégsem fognak komolyabb nehézségeket támasztani Smith kormányzó jelöltségével szemben.

mert délen az a meggyőződése az embereknek, hogy a fehér faj föltétlenül szupremációját egyedül az biztosíthatja, ha demokrata elnöke van az Egyesült Államoknak,

már pedig erre még csak remény sem lehetne, ha nem nyilvánulna meg a demokrata konvent túlnyomó többségének a bizalma a „nedves” és katolikus Smith kormányzó iránt.

Ismét merényletet terveztek Achmed Zogu ellen

Berlin, június 27. A Vossische Zeitung tiranai jelentése szerint ott nagyarányú összeesküvést fedeztek fel. Az olasz—albán cenzura elfogatja a részleteket. Az összeesküvés idejében történt felfedezése következtében Achmed Zogu másodszor menekült meg egy ellene intézett merénylettől. Több embert letartóztattak.

Másodszor is elrendelték a csődöt a dési szappangyár ellen

Pap Kornél dr. polgármester lett e csődtömeggondnok helyettese

(Dej-Dés, június 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hányatott multu Feuerstein et Lieber A. Mátyás dési szappangyár ellen másodszor is elrendelték a csődöt. Mint ismeretes, az első csődhatarozatot április 30-án hozta a dési törvényszék a Mezei Lajos nagyváradi szappangyár és a kolozsvári Aurora-cég kérésére. A dési szappangyár tulajdonosai azonban megfellebbezték a törvényszék döntését és a kolozsvári tábla fel is oldotta a vállalatot a csőd alól, egyben utasította a dési törvényszéket arra, hogy hivatalosan állapítsa meg a gyár részéről fennálló fizetésektelenség tényét és annak alapján hozzon új határozatot.

A dési törvényszék mára tüzte ki a tárgyalási napot ebben az ügyben. Időközben újabb csődkerés futott be a bírósághoz Marton András dési lakos részéről és így ezt az ügyet is tárgyalásra tüzték ki. A vállalat jogi képviselője, dr. Prodan János dési ügyvéd és országgyűlési képviselő két okból is kérte a csődkerés elutasítását. Először azért, mert a vállalat nem inzulvens, hanem csak a gyár leégése és a tulajdonosoknak időközben történt letartóztatása miatt nem tudta hitelezőivel rendezni tartozásait. A gyár aktívái 8 milliót tesznek ki, míg adósságai csak 3 milliót. Különben is

ugy tudja, hogy a vállalat megegyezett hitelezőivel, még pedig olyan értelemben, hogy megvárják, amíg megkapja a per alatt álló biztosítási összeget. Ezzel szemben dr. Szein Victor szamosújvári ügyvéd Marton András nevében tagadta, hogy ügyfele és a gyár között ilyenértelmű halasztó megállapodás létezne.

A bíróság ezután megállapította, hogy a szappangyár ellen 1917-ben és 1928-ban több kielégítési és biztosítási végrehajtást rendeltek el, illetve foganatosítottak, amit a fizetésektelenség fennállásának bizonyítékaként vett figyelembe és ezen az alapon újra elrendelte a csődöt a vállalat ellen. Csődtömeggondnokká dr. Micsa Gyula dési ügyvédet, helyettesévé dr. Pap Kornél polgármestert nevezte ki a törvényszék. A követelések bejelentésének határideje augusztus 25., a követeléseket szeptember 15-én fogják verifikálni, a csődválasztmányt pedig szeptember 17-én alakítják meg.

— Titulesu szerencsés fülöperáció esett keresztül. Bukarestből jelentik, Titulescu külügyminiszteren tegnap kisebb fölműtétet hajtottak végre. A műtét jól sikerült, a külügyminiszter kielégítően érzi magát és este már meg is jelent Duca belügyminiszternél vacsorán.

PENZSZEKRENYEK
SZOLID, ELEGANS,
OLCSÓ.
4000 LEJTŐL KEZDVE
HEINRICH L. WEINTRAUB
CÉGNEL, BUCURESTI, CALEA
MOȘILOR 80
KIVÁNTATRA INGYEN AR-
JEGYZÉKET KÜLDÖK.
KERESÉK KÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

(Tárgu-M 27. Az Uj Kelet Kosságot egy tartja izgalom nemrégiben egész család földmives m egy özvegya kinde egy n boruban Vas ságba került ták. Az orosz gódot haza.

Budapest, titkai körök kommentáro ményeket, a megértés üg szó volt annak elintézés megértés me litikai harco a román—m lehet. A „Reggel utóda a bud cu Titus pénz titkár lesz. A kereste a B

kvótát augus szepten 60 s les terve egé delmi és ipar ban levő re meghallgatás ahhoz a sza hattak.

Azóta a til és az összes gulag a Kor visszavonása hogy az új javul, csak sem az adós

Budapest, szült Néme szabómester, yorkban élő jójegyet, pé methynek, a uton szerzi Felutazott E vitte egy vit hez így állít — Tessék dányt készí A cinkogr — Mitnek A beretty tudott erre i mögött egy dotta, hogy a barátait.

A cinkogr fára a dolg gyel, hogy rikai hajójeg ugyanakkor A rendőr el akart fut hajójegyet i szó sem leh

Egy marosvásárhelyi hadirokkant borzalmas családirtása

(Tárgy-Mures-Marosvásárhely, június 27. Az Uj Kelet tud.) Marosvásárhelyi lakosságát egy borzalmas családi tragédia tartja izgalomban. Egy orosz fogságból nemrégiben hazaérkezett hadirokkant egész családját kiirtotta. Vasku János földműves még a háború előtt megnősült, egy övegyasszonyt vett el feleségül, a kinek egy nyolc éves leánya volt. A háborúban Vasku súlyos sebével orosz fogságba került, ahol egyik lábát amputálták. Az orosz fogságból csak most vergődött haza és itthon feleségénél egy

időközben született másik törvénytelen gyereket is talált. Vasku János bosszút esküdött felesége ellen és ma végre is hajtott borzalmas tettet. Mostoha leányát kicsalta a mezőre, ahol erőszakot követett el ellene, majd hazament és régi katonai revolverével lelölte előbb feleségét, majd annak törvénytelen gyermekét. A rennőrség letartóztatta a véréngző hadirokkant és átszállították az ügyészség fogházába.

Kilesza budapesti román követ?

Dragomirescu Titus nyilatkozata

Budapest, június 27. A magyar politikai körök az utóbbi napokban élénk kommentárokkal kísérik azokat az eseményeket, amelyek a román-magyar megértés ügyét előbbresegítik. Eleinte szó volt arról, hogy az optánsok ügyének elintézését nagyon könnyen lehet a megértés medrébe terelni egy olyan politikai harcokon felülmúló személyvel, aki a román-magyar megértésnek kezes lehet.

A „Reggel” értesülése szerint Stárcea utóda a budapesti követségen Dragomirescu Titus pénzügyi adminisztratív államtitkár lesz. A „Reggel” munkatársa felkereste a Budapesten tartózkodó állam-

titkárt, aki a következőket mondta:

— A személyemmel kapcsolatos kombinációról tudok. A román diplomácia célja a Magyarországhoz való közeledés előkészítése. Az eddigi passzivitást a legteljesebb aktivitással kell felváltani, természetesen Románia álláspontjának fenntartásával.

— Hiszem — így végezte Dragomirescu nyilatkozatát — hogy a jelenlegi áldatlan állapot bizonyos dolgok félreismeréséből származnak. Ezen a helyzeten javítani kell. Kinevezésem esetén a két állam viszonyát igyekszem mindenképpen szívélyessé tenni.

Magyarországon visszaállítják az 50 százalékos kényszeregyezségi kvótát

Budapest, június 27. Emlékeztető, hogy a kényszeregyezés...

...augusztus 1-ől kezdve megjelölt mértékben 60 százalékra emelte. A főlemelés terve egész váratlanul érte a kereskedelmi és ipari világot, mert hiszen a szóban levő rendeletet az érdekképviseletek meghallgatása nélkül adták ki és így ahhoz a szakemberek hozzá sem szólhattak.

Azóta a tiltakozó ülések egymást érték és az összes érdekképviselet egyhangúlag a kormánytól a rendelet azonnali visszavonását kérték. Rámutattak arra, hogy az új intézkedéssel a helyzet nem javul, csak rosszabbodik és a rendelet sem az adósok, sem pedig a hitelezők ér-

dekeit nem szolgálja. A tiltakozó üléseknek és emlékiratok-

ruan betartja és a rendeletet ez időpontban érvényesíti. A kereskedelem érdekképviseletei, főként pedig a kamarák, a közelmúlt napokban újabb fölterjesztéssel fordultak az igazságügyi minisztériumhoz és rámutattak a rendelet tarthatatlanságára és annak hatályon kívül helyezését kérték. Az érdekképviseletek emlékiratait végül is a kormány megfontolás tárgyává tette, mely szerint az igazságügyi minisztérium április 1-én kiadott új kényszeregyezés rendeletét a közeli napokban hatályon kívül akarja helyezni és visszaállítani a régi 50 százalékos kvótát.

Egy berettyóújfalusi szabómester amerikai hajójegyeket akart sokszorosítani, hogy kijuthasson Amerikába

Budapest, június 27. Amerikába készült Némethy István berettyóújfalusi szabómester, de nem volt pénze. New Yorkban élő rokonaitól kapott ugyan hajójegyet, pénzt azonban nem küldtek Némethynek, aki elhatározta, hogy büntös uton szerzi meg a szükséges utiköltséget. Felutazott Budapestre és a hajójegyet elvitte egy víguccei cinkografushoz, akihez így állított be:

— Tessék ebből a hajójegyből több példányt készíteni.

A cinkografus nem értette a dolgot: — Minek kell az magának?

A berettyóújfalusi szabómester nem tudott erre hirtelenében válaszolni. Hümmögött egy kicsit, majd zavartan monddta, hogy hát meg akarja vele tréfálni a barátait.

A cinkografus azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem azzal az ürügyvel, hogy sokszorosítani fogja az amerikai hajójegyet, leültette a szabómestert, ugyanakkor pedig rendőrt küldött.

A rendőr láttára Némethy megijedt, el akart futni és veszni hagyta volna a hajójegyet is. Menekülésről természetesen szó sem lehetett és a vállalkozó kedvű

szabómester a főkapitányságra került. Ott aztán elővették, kikérdezték, hogy hát mi is van tulajdonképpen azzal a hajójegyvel?

Némethy látta, hogy nincs semmi értelme, ha nem mondja meg az igazat, ennél fogva vallott, mint a karikacsapás.

— Nem volt pénzem, hogy Amerikába menjek és ezért elhatároztam, hogy a hajójegyet sokszorosítom és a sokszorosított példányokat odahaza eladom. Már volt is három pasasom Berettyóújfalun, akik „hajójegyet” akartak venni tőlem.

A berettyóújfalui kivándorlók egyelőre kénytelenek elhalasztani utazásukat, mert a hajójegyvel egy kis baj történt, még mielőtt elkészült volna. A furdangos Némethy pedig beletörődött abba, hogy a rendőrség egyelőre visszatartja és jó ideig nem engedi vissza Berettyóújfalura. A Budapestre való kirándulása csakis arra volt jó Némethynek, hogy csakis arra volt jó Némethynek, hogy meggyőződjön arról, hogy Amerikába még sokszorosítva sem lehet bejutni és hogy egy berettyóújfalusi szabómester nem tudja becsapni a pestieket.

A tíz arany szabály.

1. Csak Elida Shampooot veszek	6. Az utolsó öblítési vízbe egy fél citrom levét teszem hozzá (szőkéknél különösen használható)
2. Félpakot veszek, mert azazigazlegység a Bubifejnek	7. Száritom a haját gondosan
3. A port hideg vízben föloldom és melegeket teszek hozzá	8. Könnyedén és mégis erősen fésülöm
4. Ezzel a haját alaposan mosom és masirozom erősen a fejbőrt	9. Most biztosan tudom, hogy a hajam selyempuha és laza
5. Gondosan lemosom a habot meleg vízzel	10. Legközelebb Elida Shampooot veszek

Csomagocská két mosásnak Lei 10.—

ELIDA SHAMPOO

Arad, június 27. Súlyos autószerencsétlenség történt az aradmegyei Halmágy és Halmágyoscsanak közöskéek között. Bobák József, Sturek Mária, Sinkó Béla piaci árusok, Hui siriai szabómester segédjével és több szolgálival a brádi vásár felé igyekeztek egy siriai (világosi) autótulajdonos teherautóján. A két község között a rossz ut következett be. A teherautó egyik kereke hirtelenül eltört és az autó felfordult. Az utasok harminc-negyven lépésre repültek ki a kocsiból, súlyos sérüléseket szenvedve. A katasztrófa halálos áldozata is volt, egy áruval teli láda Sinkóra esett, aki a kapott sérüléseibe belehalt. A többiek is

min. megsemmisültek. Az elhagyatott uton senkisék járt és a sebesültek tegnap délig fekvőtek az országút porában. Végre délfelé arra haladt autóján Kaufmann József, az aradi Herbstein-cég utazója, aki a teherautó sofőrjét magával vitte Gurahonra. Hamarosan segítséget szereztek és a gurahonci orvosok kiutazott a katasztrófa helyére, ahol első segélyben részesítette a sebesülteket. Sinkó azonban ekkorra már halott volt. A sebesülteket beszállították Gurahonra, ahol kezelés alá vették őket. Sturek Mária kártörést szenvedett, míg a többiek kéz- és lábficamodással menekültek.

Egy nagykarolyi zsidó iskola-igazgató szenzációs pedagógiai módszert fedezett fel az abc tanításra

(Carei Mare-Nagykaroly, június 27. Az Uj Kelet tud.) A nagykarolyi ortodox zsidó iskola igazgató-tanítója, Nagy József érdekes és pedagógiai szempontból jelentőségteljes módszert talált az írás és olvasás gyors elsajátítására. Az új módszer a gyermek, vagy felnőtt alfabetizáció fantáziájára alapítja az oktató munkát. Eddig az utánzás ösztön képezte lélektan alapját a gyermekek kezdeti oktatásának, az új módszer azonban a képzeletet veszi igénybe. Öt betűt egyetlen kép utján konstruált meg az oktató. Így az i, u, c, o és a betűt egy ház rajzából, amit a tanító a gyermekkel rajzolt meg. Más primitív képek más betűcsoportot adnak és tapasztalat szerint a gyermek sokkal jobban apercepciólja az ilyen pedagógiai elvek szerint megteremtett betűanyagot, mint azt, amit az eddigi módszerek szerint sajátított el. Egy óra alatt a legnehezebb fantáziájú gyermek is a abc felét ismeri. Az írás tanítása párhuzamosan megy az olvasás-

sal és ezen az uton teljesen föllesegés válik heteket eltölteni vonalak és pontok rajzolásával. A nyert időt föl lehet használni a gyermek egyéb képességeinek fejlesztésére. A föl szabadult időt főleg szabadban töltheti a gyermek, vagy alkalmatlan időjárás esetén testgyakorlással a földön tanteremben, vagy tornateremben.

Nagy József új módszere iránt élénk érdeklődés mutatkozik szakkörökben. Az igazgató-tanító a közelmúltban a nagykarolyi állami iskola igazgatója és tanfőnöke előtt bemutatta a módszert, a melyet helyesnek és általánosan bevezetendőnek találtak. Don Pompejus, kerületi tanfelügyelő hivatali uton jelentést tett az új módszerről Stoinescu vezérinspektornak, aki a módszer fölülbírálása után dönteni fog Nagy József új módszerének kísérletképpen való bevezetéséről kintelében.

Izsák Arnold

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
 A z Új Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Európa német kisebbségi vezérinek konferenciája Bécsben.** Bécsből jelentik: Az európai német kisebbségek parlamenti képviselői háromnapos konferenciát tartottak Bécsben Brandtsch Rudolf (Románia) elnöke alatt. A konferencián többek között a következő német kisebbségi vezetők vettek részt: Bleyer Jakab dr. egyetemi tanár és országgyűlési képviselő (Eszterizs), Medinger Vilmos dr. szenátor (Lengyelország), Scheinmann Pál dr. képviselő (Lettország), Schmidt-Wodder János lelkész és képviselő (Dánia), Ulitz Ottó felsőszilvázsi tartománygyűlési képviselő (Lengyelország), valamint Uxküll-Güldenband báró, a német kisebbségek Bécsben megjelenő folyóiratának, a „Nation und Staat”-nak szerkesztője. A német kisebbségi vezetők konferenciája az augusztusban újra Genfben megtartandó európai kisebbségi kongresszus előkészítésével foglalkozott, valamint megállapította a német kisebbségek egységes magatartását, a kongresszus napirendjén szereplő problémákkal szemben. A német kisebbségi parlamenti képviselők bécsi tartózkodásukat felhasználták arra is, hogy megbeszéléseket folytassanak az európai kisebbségi kongresszusok főtitkárával, Ammende Ewald dr.-ral is.

— **Somerek tornaünnepélye.** A Zsidó Nemzeti Szövetség ifjúsági osztálya, a somercsapat vasárnap, július elsején, délután négy órakor a Napközi Otthon udvarán (Calea Victoriei 85.) tornaünnepélyt rendezett. Ez alkalommal a csapatok a következők voltak: a „Tudósok”, a „Színesek”, a „Közönség” és a „Közönség” rendeltetésű csoportok. A versenyek során a „Tudósok” csoport nyert a legtöbb ponttal, a „Közönség” csoport pedig a legkeveset. A versenyek során a csapatok közötti barátságos hangulat uralkodott, és minden résztvevő jól szórakozott. A versenyek után a csapatok közötti barátságos hangulat uralkodott, és minden résztvevő jól szórakozott.

— **Ahad Haam.** A Birt Hanoar Ezra könyvsorozatának első füzetét jelent meg ezen a címen. Ahad Haam kétségenkívül a modern, tudományosan gondolkodó zsidóság egyik legnagyobb reprezentánsa, akinek szelleme maradó nyomot hagyott, még a nemzeti eszme iránt közömbös, gondolkodó zsidóságban is. Ezt a kötetet dr. Hamburg József írta és egészítette ki az Ahad Haam életére és működésére vonatkozó adatokkal. A könyvsorozat második füzetét „A palesztinai kolonizáció” címen jelenik meg, amelyet dr. Kohn Hillel írt. Az értékes, házagypótló, misztikus betöltő könyvsorozat egyes füzetének ára 25 lej. Megrendelhető **Davidovits Zoltán** címén, Cluj, Postafiók 189.

— **Wolff Bruno** halálát elhamvasztották. Bécsből jelentik: Wolff Brunónak, a kiváló bécsi publicistának halálát, akit Pöfling nevű kartaista a törvényszék tárgyalótermében agyonlőtt, a bécsi városi krematóriumban elhamvasztották. Wolff Bruno, amíg élt, sürri hangoztatta, hogy jobban szeretné, hogy halála után elhamvasztanák, mintha a földbe temetnék el.

— **Grosz hadgyakorlat a lengyel határon.** Varsóból jelentik: Lengyel lapok jelentése szerint a vörös hadsereg hadgyakorlatokat tart a szovjet-orosz-lengyel határon. A lapok nagy része provokációnak tekintik és tiltakozik az ellen, hogy a szovjet csapatok közvetlenül a lengyel határ közelében végezzék hadgyakorlataikat.

— **Az Iparos Egylet Dalkórének tancsal egybekötött műsoros estélye** szombat, 30-án este 9 órakor lesz a Rudolf-uti Aggmenházban. Szórakoztató műsor, szépségverseny, táncverseny, stb. Belépődíj nincsen, műsor megál-tása kötelező.

— **Jogerőre emelkedett Elena hercegnő válóperének ítélete.** Bukarestből jelentik Elena anva hercegnő válóperében tegnap letelt a felelbezés beadására engedett 5 napi határidő. Felelbezés nem érkezett a bírósághoz, ennek folytán a válás kimondása jogerőssé vált.

— **Uj expresszvonat Bukarest és Predeal között.** Bukarestből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság július elsején Bukarest—Szinaja—Predeal állomások között különleges expresszvonatjáratot akar életbeléptetni. Az erre vonatkozó tervezet és a vonatjárat menetrendjét most tanulmányozzák. Az expressz Bukarest-Predeal közötti távolságot 2 és fél óra alatt tenh meg.

— **Kedvezményes és ingyenes vizum az Olaszországba utazóknak.** A kolozsvári olasz királyi konzulátus az érdekeltek tudomására hozza, hogy az oasz kormány 50 százalékos vizumkedvezményt nyújt azoknak, akik nyaralási célból utaznak Olaszország valamelyik firdőjébe vagy üdülőhelyére. Azok pedig, akik igazolni tudják, hogy a fiúmei IV. mintavására mennek, ingyen vizumot fognak kapni.

— **A nagyvált meg van elégedve a kisanant-konferenciával eredményével.** Bukarestből jelentik: A kormányhoz beérkezett jelentések szerint London, Páris, és Róma hivatalos vezetőkörében meg vannak elégedve a kisanant-konferenciájának eredményeivel.

— **A Népszövetség naptárbizottsága megindította tárgyalásait az új naptári év behozatalára.** Genfből jelentik: A Népszövetség naptárbizottsága megindította tárgyalásait egy 13. egyenként 25 napos s egyenként 28 napos hónapból álló naptári év-behozatalára.

— **Strobl Zsigmond magyar szobrász pere Csehszlovákia ellen.** Budapestről jelentik: Strobl Zsigmond magyar szobrász pere Csehszlovákia ellen. Budapestről jelentik: Strobl Zsigmond magyar szobrász pere Csehszlovákia ellen.

felvidékre való bevonulásokkor a kaszai katonai főreáliskolában két vagon betöltő művész kiállítás anyagát vitették el. A vagon döntőbírószám legutóbbi tanácskozásán elutasította Csehszlovákia illetéktelenségi kifogását és arra utasította, hogy legsürgősebben terjessze be bizonyítékaikat. Strobl a vegvesbírószám előtt magyar cseh és lengyel tanukra hivatkozik.

— **Letartóztatták a csehszlovákiai magyar munkáspárt elnökét.** Práhaból jelentik: Dr. Tomes András losonci orvos, a magyar nemzeti munkáspárt elnökét váratlanul letartóztatták, fegyveres felkelés szervezésének állítólagos gyanúja alatt. Az orvos testvérsáiként ugyancsak letartóztatták Mauks Sándort, a Magyar Munkás című, magyar nemzeti munkáspárti hivatalos lap szerkesztőjét. Jelentették, hogy dr. Tomes pár nappal ezelőtt a Rothermerének küldött üdvözlő levele miatt háromhavi fogházbüntetésre ítélték.

— **Sorozatban betörések Désen.** Dési tartózkodó jelentik: Az utóbbi napokban Déz városában sorozatos betörések voltak. A betörők először dr. Csídy István orvos lakását látogatták meg, ahonnan nagy mennyiségű ruhaneműt és élelmiszert vittek el. A következő éjjel Grossmann Ferenc kereskedőhöz törtek be ahonnan 12 ezer lej értékű ruha és fémreneműt vittek magukkal. Bernát Farkas kereskedőhöz szintén betörték és nagy mennyiségű ruhaneműt vittek el. A kereskedő a rendőrséggel közölte a tényeket és kérelemmel fordult a rendőrséghez, hogy a betörők kézrekerítésére érdekeljen.

— **Borzalmas katasztrófa a galaci gyalogsági laktanyában.** Galacból jelentik: A gyalogsági laktanyában ma a csapatok gyakorlatozása közben néhány gránát felrobant. Cilibidache kapitány súlyosan és 4 közlegény könnyebben megsebesült. A kapitány sebesülése életveszélyes.

— **Radies István ismét jobban van.** Belgrádból jelentik: Radies István állapotja a mai nap folyamán is további javulást mutatott. A ma délben kiadott orvosi jelentés először állapítja meg, hogy a beteg állapota minden tekintetben kielégítő. Radies István kezelő-orvosa, dr. Kosztics erővelésen cáfolja Singer bécsi professzornak azt az állítását, mintha a beteg állapotáról kiadott orvosi jelentések optimisztikusan volnának megszövegezve. Radies István jelenlegi állapota mindennél fényesebb bizonyíték arra nézve, hogy az orvosi jelentések, amelyek állandó javulásról számoltak be, nem túloztak.

— **Istentisztelet közben zuzott agyon a villám egy finn papot.** Stockholmból jelentik: Megrázó katasztrófa történt tegnap Parsiva finnországi faluskában. Istentisztelet volt éppen a templomban, amikor a viharos égből egy villám becsapott a fából készült templomba és felgyújtotta azt. A villámcsapás agyon-sújtotta a papot és többieket is megsebesített. Óriási pánik keletkezett a zsuolóság megtelt templomban. Az emberek észüket veszítve, egymás hegyén-hátán a kijaratok felé tolokodtak. A tumultusban négy embert agyontapostak, tizen életveszélyesen és körülbelül hetvenen súlyosan megsebesültek.

— **Vasúti karambol Nagyvárad mellett.** Nagyvárad tudósítók jelentik: Keddről szerdára virradó éjszaka két órakor a hollódi állomáson Vaskó felől jövő személyvonat, hibás váltóállítás következtében beleltközött egy holtvágányon álló tehervonatba. A személyvonat mozdonya kiugrott a sínről. Az utasok közül számosan könnyebben megsebesültek. A nyomozás megindult annak érdekében, hogy kit terhel a felelősség.

— **Medgyaszay Vilma hangversenye.** Megirtuk, hogy szombaton este tartja Medgyaszay Vilma egyetlen kolozsvári hangversenyt. A művész nő kíséretét

ba menő műsor a következő: Kodály Zoltán népdalai: 1. Kádár Kata, 2. Három asszony, 3. Tücsöklakodalm, 4. Népdal Bartók Béla négy népdala. Schumann-dalok: 1. első zongorán Herz Ottó dr. Medgyaszay folytatja ezután újsorát két bájos francia chanson: majd Horváth Henrik és Lányi Viktor pompás dalait énekl. A műsor második részében Medgyaszay modern s klasszikus dalokat énekel. Az előadás szombaton este tíz óra után kezdődik a Corso-mozi helyiségében. Jegyelővétele a Corso-mozi pénztárában.

— **A szinódus a felfüggesztett lelkesekért.** Bukarestből jelentik: A szinódus tegnap átiratot intézett a kultuszminisztériumhoz, amelyben kérte azon erdélyi orthodox lelkesek felfüggesztésének megsemmisítését, akiket az államrend elleni izgatással vádolnak. A lelkesek magatartása ügyben ankétek fognak összehívni s ennek döntéséig kérik az ellenük folyamatba tett megtorló intézkedések hatályaon kívül helyezését.

— **A földgázársaság még a sirjában is üldözi Sipo Domokost.** Puskás István és Brassói Lapok vitájának margóira, Hargitay levizelt Temesvárott. Miért nem prosperál a magyar művészet, László Endre kezében van a Transylvánia-bank részvényfőbbsége. A bánsági sváb bankok fuzója öszre-marad és sok más érdekes cikk olvasható az Erdélyi Futár legújabb számában. Szögyéni Kiss-Endre lapja Kolozsvárott jelenik meg, de az egész országban kapható.

— **Kétévi börtönrre ítélték egy ügyvédet.** Budapestről jelentik: Dr. Kravetz Miklós tanácselnök tanácsa kedden tárgyalta a büntetőörvényeseken Németh József ügyvédet, aki ellen az ügyészség vádat emelt.

te címén emelt vádat. Németh a vádszerint az 1926. évben több ismerősi csapta be kisebb-nagyobb összegekkel, olyanformán, hogy magát gyakorlati ügyvédnek mondta. 1926 májusában dr. Lányi Géza ügyvédet tévesztette meg ilyenformán és tőle a bíróság folyosóján pillanatnyi pézzavarára hivatkozva 300.000 koronát kért kölcsön, hogy azt egyik ügyfele nevében egy lakáshivatali ügyben befizethesse. Többszöri sürgetésre sem fizette vissza ezt az összeget s amikor ellene a feljelentést megtette, kiderült, hogy csak alkollégával állott szemben. Nem mindennapi trükkje volt a vád szerint Némethnek az, hogy egy budapesti ügyvéd megbizta őt azzal, hogy egyik ügyfélénél őt képviselje, — ugy tudván róla, hogy Németh gyakorlati ügyvéd — Németh azonban visszaélt ezzel a bizalommal és a megbízó ügyvéd tudtán kívül egy többmillió ügyben kiegyezett a perbeli ellenféllel 500.000 koronában. A törvényszék kihallgatta a sértetteket és tanukat, majd pedig dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök vádbeszéde után bírónek mondta ki Németh Józsefet csalás büntetésben és ezért kétévi börtönrre és ezer pengő pénzbüntetésre ítélte el. A vádlott az ítélet ellen felekezett.

— **Furiosos telyaj egy debreceni templomban.** Debrecenből jelentik: Kedden éjjel a Szent Annával római katolikus templomba betört egy ismeretlen tettes. Templomzáráskor meghúzódott az oltárnál, majd két perselyt felfeszített és a pénzt kivette. Ezután több oltáriszertűt összeszedve, kötetlent belitült, majd felment a toronyba, itt levágta a harangkötet és a kötélt segítségül készített hágesón leereszkedett a földre. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Egy máriacelli szállótulajdonos halála autókatasztrófiája.** Máriacellból jelentik: Sankt-Sebastian mellett súlyos autómobilszerekenésülés történt. Szurbaok János, a szállótulajdonos, a

a kocsi tulajdonosa és sofőrje, Rümmer Antal meghalt, a kocsiban ülő öt utas közül négy könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Ditrói Mór és Waiszlóvich Emil potyajegye.** Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy Ditrói Mór, a felejtelen emlékü kolozsvári szinogazgató, aki a millennium évében egész társulatával Budapestre ment, hogy ott a Vigaszínházban új magyar színjátszó stábot szervezzen, megöregedve és állás nélkül, tanodikká magyar fővárosban. Kerülő uton került ki, hogy Waiszlóvich Emil, a nagyváradi Park-szálló Erdélyszerte híres tulajdonosa legutolsó budapesti tartózkodása alatt értesült Ditrói rossz anyagi helyzetéről. Waiszlóvich erre ezer pengőt juttatott el Ditróihoz, arra kérve, hogy fogadja el tőle ezt az összeget régi tartozásának fejében. Az adósság a következőképen keletkezett: Sok-sok évvel ezelőtt Waiszlóvich a kolozsvári gazdasági akadémián volt diák. Diákodrá el, teleléveléggel, de viszont kevés pénzzel. Szeretett volna színházba járni, ehhez azonban nem volt módja. Ekkor történt, hogy valahol megismerkedett Ditrói Móricával. Ditróinak megteisztta a jóvágásu fiatal ember és szabad bejárású biztosított számára a színházba. Ezért a sok potyajegyért, a sok régi gyönyöniségért akart a most hálájának egy kis részét leróni Waiszlóvich, aki ugylátszik, hogy nem tartozik a feledékeny emberek közé.

— **Megjelent egy új tárlományi zsidó naptár,** amely egyetemen lapra nyomtatva 152 évre (80) évre visszamenőleg és 72 évre előre) szól. E naptárban, amely magyar szavakkal van ellátva: mindenki könnyen eligazodhat és így egész életre el van látva pontos naptárral. Különösen nékirülzhetetlen rabbi békák, daicnokok, saktereknek és ügyvédeknek. Megrendelhető Farkas Mártonnál Cluj, Str. Marinescu 26. vagy az Új Kelet könyvsztyálynál Cluj, Str. Baron U. Pop 10.

Csalótrók, ...
 Re...
 Sz...
 J...
 divalk...
 gek...
 C...
 1 m. C...
 müre...
 1 m. mo...
 1 m. ze...
 1 m. sin...
 1 m. fehe...
 1 m. 10...
 mintás...
 1 drb. f...
 1 drb. s...
 A le...
 min...
 cia s...
 reso...
 lino...
 ja p...
 crep...
 du s...
 tékb...
 tárr...
 Kérem...
 m...
 Telefon

Reklam

hét

SZABÓ

JENŐ

diva/különlegességek áruházában

CLUJ.

- 1 m. Opalin fehérneműre minden színben 29.—
- 1 m. mosó delain . . 39.—
- 1 m. zephir, ingekre 39.—
- 1 m. sima angol zefir 39.—
- 1 m. fehérnemű vászon 39.—
- 1 m. 100 cm. széles mintás grenadin 65.—
- 1 drb. férfi zsebkendő 9.—
- 1 drb. szalvéta . . . 8.—

A legújabb mintás francia selyem bapreschek, muslinok, mintás japonez és crepdechinek dus választékban rak tárra érkeztek.

Kérem kirakataim szives megtekintését.

Telefon 4-79 Telefon.

Büntetések záróatallépésért Záróra kihágás miatt Simon Celut, Moldován Mária, Barabás Istvánné, Müllerné Török Róza, özv. Torsa Mihályné, Tanczos Izsák, Jacob György, Martin Lászlóné, Janovics Ferenc, Breban Adolfiné, Luka Mona, Katz Boriska, Felia Hani, Moldovan Mária, Kun Lajos Prapp György, Lupea Anna, Buij Márton és Sicana Jánost 300 lejes büntetéssel sújtotta a rendőrfektúra.

Elfogták a kajántóvölgyi betörőt. Több héttel ezelőtt Russ Mária, kajántóvölgyi lakos feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik lakásából több ezer lej értékű vásznat loptak el. A vizsgálat nem talált semmi olyan nyomra, mely a tettesek kiletének megállapítására vezethetett. Az esetet jelentették a kolozsvári rendőrségen is, ahol szintén nyomoztak ez ügyben és Szabó György, székőti katonai kihallgatása során, aki Kajántóvölgyön és a környékén elkövetett több lopás miatt el lett ítélve, beigazolást nyert, hogy ez a lopás is az ő bűnlajstromára irandó.

Tizennégy napra beszüntették a Grenzbotot. A pozsonyi Grenzbote vasárnapi száma apróhirdetést tett közze a következő szöveggel: »Elnök keresteti« gazdag tartományhoz Feltétel: Magvagyűlölet. Jó javadalmas, pompás mellékkeresetek biztosítva. Az apróhirdetés azokat a harckokat akarta kizonyolni, amelyek a szlovenszói közigazgatási elnök személyének megválasztása körül folynak a pártok között. A pozsonyi ügyvédség nem találta humorosnak az apróhirdetést s a lapot 14 napra beszüntette, szerkesztője ellen pedig a rendtörvény alapján eljárást indított. A lapok élénken foglalkoznak az esettel.

Panama tisztítás Girardi tisztítás

„IDEAL“

nőikalapüzem, Cluj, Regele Ferdinand 8

Mélyen leszállított árak Banco és Panama modellek

Férfi és nőikalapok formársa, 1 kítása a legújabb divat szerint 24 óra alatt gyári árban

Primo de Rivera előkészíti lemondását. Primo de Rivera közölte a »Hazafias Unióval«, hogy legkésőbb két év múlva átadja a hatalmat az Uniónak. Primo de Rivera tervei szerint a diktatura befejezése után egyetlen kamara fogja intézni az ország ügyeit. Amennyiben a választási rendszer kikiűszöbölésével a népnek, a koronának, az államnak és a testületeknek lesz szavazati joguk. Az új alkotmányt népszavazás után fogják életbeléptetni. Primo de Rivera a Hazafias uniónak küldött irásában bejelent, hogy a politikai pártok propagandáját a jövőben sem fogja eltűnni, mert ezek a pártok Spanyolországot az általános korrupció uralma alá hajtották. Kivételt csak a szocialista párt képez, noha Primo de Rivera véleménye szerint ez a párt viszont a munkásság lelket akarta megmérte lyezni.

Kiraboltak egy szászvárosi gazdag magánzót. Déváról jelentik: Soós József szászvárosi fiatalember Koszta Annával, akivel vadházasságban élt, a napokban kirabolta Dobroi Vasílie szászvárosi gazdag magánzót. Éjszaka alkulecsal behatoltak a lakásba és hatvanezer lei készpénzt vittek el és egy váltót, amely tízezer lei értékre volt kiállítva. A betörés után azonnal vonatra ültek s Gyulafehérvárra mentek, ahol első dolguk volt, hogy ékszerket vegyenek maguknak. Be is vásároltak 7000 leiért, azonban az ékszerésznek feltűnt különös boldogságuk és zavarnak s átadta őket a rendőrségnek, amely a dévai ügyvédségre szállította.

Hoover megválasztását biztosra veszik. Washingtoni parlamenti körökben bizonyosra veszik, hogy Hoover jelöltségét egy elnöki székre Lafolette, Borah, Johnson és Mac Narry is támogatni fogják. Hoover ilyenformán a párt tagjainak 90%-ra számíthat. Amerika történetében egye dülálló az, hogy Hoover egyáltalán nem fog kortesuttra menni, hanem a választási harc folyamán beszédeit rádió útján fogja továbbítani.

Betörés Déván. Déváról jelentik: Stanila Dumitru dévai pékmester lakásába vasárnap a saját alkalmazottai betörték. Delután a házassár mozi ba ment. Ezalatt az egyik segéd a két inas segítségével, akik közül az egyiket csak őrizetre használták s titkukba nem avatták be, behatoltak a lakásba, és a szekrényi kifizítve, minden arany és ezüstműt s egy csomó készpénzt magukkal vittek, mintegy ötvenezer lei értékben. Amikor dolgukkal elkészültek, kimentek, az ör ködö inasnak 20 lei borralalót adtak s az első vonattal elutaztak. A házaspár csak este 7-kor, amikor hazaérkeztek, vette észre azt a nagy pusztítást, amit a jómódarak lakásukon végrehattottak s azonnal jelentést tettek a sziguranclánál, amely éppen akkor füllet le őket, amikor Tövisen ki akartak szállani az esti személyvonatból. Azonnal a dévai ügyvédség fogházába szállították.

Nősülni akar Vörösmarthy Margit egyik életfogytiglan elítélt gyilkosa. Prágából jelentik: Annakidején az Uj Kelet beszámolt a Vörösmarthy-íele rablógyilkosság ügyéről. A per egyik fővádottja, Klepetar hírlapíró, akit tudvalevőleg Vörösmarthy Margit meggyilkolása ügyében mint bűnmérszt életfogytiglani fegyházra ítélték, a napokban kérvényt nyújtott be a cseh-szlovák igazságügyminiszterhez, a melyben kérelmezi, engedjék meg neki, hogy feleségül vehesse Kovár Mária táncosnőt, aki a bűnperben, mint koronatanu szerepelt.

Ausztria nem csatlakozik Bencs gazdasági unió-tervéhez. Bécsből jelentik: Beavatott forrásból jelentik, hogy az osztrák kormány tudomására adta a cehszlovák kormány, hogy a Bencs által tervezett gazdasági unióhoz nem hajlandó csatlakozni. Gazdasági közeledésre Ausztria ugyan kapható, de csak abban az esetben, ha ennek a közeledésnek éle nem irányul más államok ellen. Ausztria ugyanis nem hajlandó sem egy Magyarország, sem egy Németország ellen irányuló unióban résztvenni.

Villanyszerelés

odmerni krakativilágítás, fényklámok

„Constructio“

Cluj, P. Unirii 32. — Telefon 83.

Tegnap éjszaka kigyulladt a budapesti Margit-híd. Budapestről jelentik: Tegnap éjszaka a magasfeszültségű áramtól túlterhelt kábelvezeték kigyulladt a Margit-híd alatt. Mire a tűzoltók megérkeztek, már tizenöt méterteren lángban állott a vezeték és a híd gyalogjárója. Természetesen óriási riadalom támadt. A forgalom megakadt. A tűzoltók felvonultak a hídra és néhány órai megfeszített munkával, poroltókkal elfojtották a tüzet. Reggelre a sürgősen kirendelt munkások már helyre is állították a hidat, kicserélték az elégett gyalogjárót és semmi sem zavarta a normális forgalmat. Észre sem lehetett venni, hogy milyen veszedelemben forgott az éjszaka a híd.

Idég- és belbetegek a Nerva Szanatóriumban (Cluj, Str. Regală 12/a.) a legmodernebb kezelést nyertik. Olcsó pénziórák.

Szerviz vásár

- Karlsbadi ebédli szerviz 850.
- Karlsbadi hárs szerviz 260.—
- Karlsbadi csésze pája 20.—
- 6 személyes metszeti üveg-szerviz 180.—

Fischer-üvegudvar Cluj

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes «Ferenc József» keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkapéseséget. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, betegeskedő asszonyoknál és neuraszténias embereknek rendkívül jótékony hatású gyomor- és bél tisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Rokkantak revíziója. Az egészségügyi minisztérium felhívja az összes rokkantakat, különösen a vakokat, továbbá azokat, akik kezüket, vagy lábukat veszítették el vagy paralízisben szenvednek, hogy rokkantsági nyugdíjuk felülvizsgálata érdekében a felülvizsgáló bizottság előtt Str. Sturario 16. szám alatt, e hó 29-én és 30-án délelőtt 8 órakor feltétlenül jelenjenek meg.

Ismeretlen halott a vonat kerekéi alatt. Lugosról jelentik: A lugosi személyvonat Facsad és Marzsina között egy román parasztruhába öltözött 25-30 év körülinek látszó embert ütött el, akin a vonat kerekéi átgázoltak. A vonatot azonnal lefékeztek, de a szerencsétlen emberen már nem lehetett segíteni. A rajta áthaladó szerelvény darabokra tépte. A bevezetett vizsgálat sem a halott személyazonosságát nem tudta megállapítani, sem arra nem tudott fényt deríteni, hogy az ismeretlen ember öngyilkossági szándékból került-e a vonat kerekéi alá, vagy pedig véletlen szerencsétlenségnek esett áldozatul. Az eredménytelenül lefolytatott vizsgálat után a lugosi ügyvédség megadta az engedélyt az ismeretlen halott eltemetésére.

Az állampolgárság utólagos cinye rése. Az állampolgársági törvény módosítása folytán amely a hivatalos lapban is publikálva lett, közzétehetjük a következőket: Míndazon egyéneknek, kik 1918 december elsején a jelenlegi Románia területén valamely községben vagy városban illetőséggel bírtak s önhibájukon kívül nem vétettek fel az 1924. évben megtartott összeírás alkalmával a román állampolgárok előkészítő lajstromába, a törvény módosítása értelmében joguk van utólagosan kérni a felvételüket. Ezen kérelem városokban a városbázan, községekben pedig a községi jegyzőnél adandó be, esatolandó hozzá egy illetőségi bizonyítvány, amely bizonyítja, hogy 1918 december 1-én városi illetve községi illetőséggel bírt, továbbá egy hatósági bizonyítvány, hogy semmiféle hatóságnál nem kérte ezideig állampolgárságának elnyerését s ezirányú kérelme elutasítva még nem lett. A város tanács ezen kérelemre első fokon elutasító végzést hoz, amelyet 8 napon belül ugyancsak a városi tanácshoz beadandó felbbezés folytán a törvényszékhez, avagy az igazságügyminisztériumhoz terjeszt fel. Ezen utólagos kérelem beadásának a határideje 1928 december 31. Aianlatos említenve mindazon egyéneknek, kiknek állampolgárságuk ezideig elismerve még nem lett, hogy ezt minél előbb megszerezzék, mert a törvény nagyobb alkalmakat nem fog nyújtani erre.

Közgazdaság

Visszaállítják a nyersgumi eredeti vámját

A kormány honorálta az angol gumikartell intervencióját a belföldi talpgyárak rovására

(Cluj-Kolozsvár, június 27. Az Uj Kelet tud.) Emlékeztet, hogy a belföldi talpgyárak intervenciójára a pénzügy minisztérium rendeletileg módosította a nyersgumi elnevezés alatt ismeretes crep-gumi importvámját, amelyet belföldön cipőtalppá konfekcionálnak. Tekintettel arra, hogy tartósság tekintetében a crep-gumi 100 százalékkal felette áll a bőrtalpnak, rövid hat hónap alatt az angol gumikartellnek 45 vagon árut sikerült Romániában elhelyeznie, amiközülből 90 vagon talpbőrnek felelt meg.

A nyersgumi növekedő importja folytán az amugy is túltermeléssel és erős konkurrenciával küzdő belföldi talpbőr-gyárakat súlyos veszteségek érték és erre való tekintettel a kormány elrendelte, hogy a lemezek formájában behozott crep-gumit az eredeti 863-ik vámtétellel helyett a 865-ik vámtétellel b) bekezdése

alapján kell elvámolni, ami azt jelenti, hogy a nyersgumi különkénti vámját 3.50 lejről 60 lejre emelték fel.

A brit birodalom összes részeiben létező gyárakból alakult londoni gumikartell természetesen nem nyugodott bele a romániai piac elvesztésébe és a bukaresti angol követség kereskedelmi osztályának utján lépéseket tett a kormánytól annak érdekében, hogy a crep-gumi importvámját szállítsák le a 100 kilónként 150 arany lejről az eredeti 8.76 arany lejre. Értesülésünk szerint a kormánytól honorálta az angol gumi-kartell kívánságát, mert belátta, hogy a crep-gumi tisztán növényi termék, amely nyers állapotban, minden mechanikai beavatkozás nélkül kerül az országba és így nem tekinthető félgyártmánynak. A nyersgumi importvámjának leszállítására vonatkozó rendelet a napokban fog megjelenni.

Visszavont, átruházott, véglegesített és kibővített iparpártolási kedvezmények

A legelső iparügyi bizottság legújabb döntései

(Bucuresti-Bukarest, június 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legelső iparügyi bizottság legutóbbi ülésében az erdélyi és bánági iparvállalatok egész sorának iparpártolási ügyével foglalkozott. A bizottság több vállalatnak véglegesítette, illetve kibővítette, másoknak visszavonta az iparpártolási kedvezményeket, illetve azokat átruházta.

Kedvezően véleményezte az iparpártolási kedvezmények végleges megadását Páll Ferencnek a háromszekmegyei Sautionlunca községben létesített műmalmára, minthogy azt üzembe helyezték.

A bizottság hozzájárult, hogy a dr. Mendrea Domokos paclisai vámmalmának 1926-ban megadott iparpártolási kedvezményét új székhelyén, az alsófehérmegyei Coara községben is megtarthassa.

Hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a Lengyel Albert Baráth Filöp és Popper Simon tulajdonát képező lugosi Mechanikai Szövőgyár és Festőde iparpártolási kedvezményét Szenderschky Ferencre, Kammer Sándorra, Póllák Sándorra és Sachs Simonra ruházza át.

A brassói „Hess” Első Erdélyi Cukorgyár Rt. kérésére a bizottság kedvezően véleményezte az iparpártolási kedvezmények kiterjesztését a gyárnak csokoládénélküli és csokoládébonbonok, csokoládé, mármelád, rahát, halva, kakaópör és kakaóvaj előállításával foglalkozó osztályaira.

Az iparpártolási kedvezmények megvonását javasolta a bizottság Titi Prescureanu medgyesi konzervgyártól, Nusbecher Gusztáv nagyszabéri husipari vállalatától, Kessler I. Fiai nagyszabéri szalámgyártól, a Splica, Spengler és Nusbecher et Co. n.-szabéri „Erzsébet”-malomtól az aradi Wainrich et Trs. bonbongyártól, a n.-enyedi „Ideal” csokoládé-, bonbon és biszkvitgyártól, mely Wainrich Frigyes tulajdonát képezte, továbbá a nagyszabéri „Merico” közkereseti társaság vasipari gyártól, valamint a nagyszabéri S. Sonderling et Co. műgyapjúgyártól.

Megjellebbeték: az aradi Egyesült Bank elleni csődhatalmazatot. Emlékeztet az a küzdelem, amely a fizetési képesség hiányában az aradi Egyesült Bank körül zajlott le az érdekeltek két csoportja között. A tulajdoni többség példás szolidaritással igyekezett az intézetet megmenteni a csődtől, hogy pénzének legalább

E hó végén kiköltözöm
Árám csak e hó végéig érvényesek!

Disznóbőr bőrönd	volt	4200	lei	most	Lei 3000
Lackvászón bőrönd		2800			Lei 2100
Vászonkoffer széles bőrszegéllyel		2600			Lei 1980
Vászonkoffer keskeny bőrszegéllyel		1200			Lei 800
Aktatáska		600			Lei 480
Aktatáska valódi bőr		320			Lei 280
Vászon aktatáska		160			Lei 120

ridikül, oldaltárca és aprópénztárcák minden elfogadható árban

Krebs János, Cluj, Regele Ferd. 77.

egyrészt megkaphassa, míg egy töredék összesen három betétes és hitelező többrétegű csődkerést nyújtott be a bank ellen. Az aradi bíróság a betétesek érdekeinek szem előtt tartásával ugyszólván az utolsó percig igyekezett a teljes összeomlást elkerülni, mégis a csődkerések pergőtüze alatt indítva érezte magát a csőd elrendelésére. Tegnap délelőtt azután érdekes fordulat történt az Egyesült Bank csődügyében, amennyiben az utolsó felebezzési napon egyszerre két felfolyamodást nyújtottak be a csőd ellen. Az egyik felebezzést maguk a csődkerők terjesztették be Cucinc Aurél ügyvéd útján, a másikat dr. László Lipót, zoltóság képviselőjében dr. László Lipót ügyvéd nyújtotta be. A csődkerők beadványa megállapítja, hogy követelése a csőd meghirdetése előtt kielégítést nyertek, de a csődkervényt már nem volt módjukban visszavonni, mert a törvényszék tárgyalás nélkül hozta meg határozatát. A két felfolyamodást hivatalból a temesvári táblához tették át, amely valószínűleg csütörtökön dönt az Egyesült Bank további sorsáról.

Félmilliárdos amerikai kölcsönnel még egy petróleumvezeték építenek. Bukarestből jelentik: Egy amerikai nagy bank konzorcium képviselőiben több amerikai mérnök már napok óta tartózkodik a petróleum-vidéken és a petróleumvállalatok szövetségére már régebben ajánlatot kapott Amerikából a petróleum-vezeték kommercializálására és ezzel a tervvel van összefüggésben az amerikai mérnökök látogatása. Amennyiben az ajánlatot, amely a petróleum-ipar mai súlyos helyzetében eléggé előnyös, a kormány is elfogadja, mindenekelőtt még egy petróleumvezeték kiépítésére kerülne sor, amelynek költségeire az amerikai konzorcium 500 millió lejt folyósítana a kommercializált vállalatban résztvevő petróleumtársaságok terhére. Hir szerint a kölcsön amortizációs és kamatfeltételei kedvezőek és az amerikaiak semmiféle állami garanciát nem kívánnak. Az amerikai szakemberek jelenlegi látogatásából arra lehet következtetni, hogy ezt az ajánlatot sem a kormány, sem a petróleumvállalatok nem nézik rossz szemmel.

Model 92 és Portable **BEEMINGTON** Model 92 és Portable

a világ legjobb írógépei

Révész Ernő, Targu-Mures.

Kérjen ajánlatot!

Közgazdasági üzenetek. City-cipők, Timisoara. A hivatkozott közlemény már folyamatban lévő és peritektuálás előtt álló tárgyalások alapján íródott meg és így a kérdezt olasz gyárak címét nem közölhetjük. Ebben a tekintetben a helyzet nem változott. A címetek különben velünk sem közöltek.

— **L. Lajos, Saucani.** Anélkül, hogy pontosan ismerjünk az ügy jelenlegi állását, még hozzávetőlegesen sem tudunk utbaigazítással szolgálni. Amny bizonyos, hogy a stabilizációval kapcsolatos törvények valamelyike feltételül intézkedni fog a tartozások és követelések rendezési arányáról, illetve valorizációjáról. — **G. Márton, Margitta.** Levelében nem említi, hogy milyen szindikátusra gondol. Ha a szeszszindikátusról van szó, arravonatkozólag közölhetjük, hogy annak jogai és a vele kapcsolatos rendelkezések jelenleg is érvényben vannak.

Pathe Freres Paris

Romániai ház alapítva 1908-ban Bucarest **Calea Victoriei 10.**

A cinematografista

urakat értesítjük, hogy raktárunkban állandóan kaphatók a következő árak:

Cinematograf

„Pathe” készülék legújabb mint.

Alkatrészek

és eredeti „Pathe” cserélhető darabok, valamint bármilyen márkájú alkatrészek.

Szenek

legfinomabb és leggazdaságosabbak, bármilyen szisztemű lámpához, gyári áron.

Speciális műhely készülékek javítására. Leikismeretes és pontos munka tekintetében egyedül Romániában, bármilyen márkájú. Szállítás az egész ország területére.

Felhívjuk a cinematografisták figyelmét arra, hogy eláruló fiókjaink raktáraink a mi alkatrészeinkre az egész országban nincsenek. — Utánzatoktól óvakodni kell.

Sok kis nőcske mit sem sejtő, Elcsuffítja májfolt, szeplő. A „Gyopár Crem” elmulasztja, Gyopár szappan elriasztja. Ki nem használja, el sem hiszi, Pedig így van!

MARSI GIZI

TÖZSDE

A piac változatlan

Valutapiac 1928 június 27 (Rador)

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3155—3160	—	—	49050	3145	1105875	13094	6070	192850
Newyork	163—16350	5180	41850	2543	16325	57340	710	3375	—
London	798—79850	252850	252837	11399	793	219587	346125	1645	48766
Páris	643—614	2039	204050	—	143	225550	279150	1328150	39337
Milano	860—863	272550	225	13360	861	301350	373	1774	52662
Prága	485—486	153650	153675	—	483	169925	210362	—	29637
Budapest	2855—2858	9046	9046	—	2841	—	12380	58840	—
Belgrad	—	91325	913	—	239	10975	125	5939	176
Bukarest	—	316	317	1550	—	351	43150	2070	61
Varso	—	5815	5815	—	1840	6430	761	3784750	—
Bécs	2305—2310	730250	730250	—	2295	8075	—	4752750	—
Berlin	3915—3920	1235250	1235250	—	3905	1370875	16966	80650	—

Száz leji áriójama: Zürich (uto) —, Páris 1560, Budapest 351, Bécs 43425, Prága 2070.

A legszebb legolcsóbb legelegánsabb nyomtatványokat

megrendelhetni a

Cartea Românească

nyomdai műintézetnél — Cluj Calea Dorobantilor No 14—16.

Kérjen ajánlatot

SP

KAC—Haggi lem. Vasárnap lesz a KAC—H delem, mely lesz a tenisz kedve közöset regge C. Victoriei pá KMSC—CFR barátságos mér tes, mely csak a tart számot, me több új játékos CFR lendületes kijátás. A mér órai kezdettel zöleg a kombin

Romania—Ji Romania—Jiul közös lesz a el órai kezdettel. szik nagy össze pontnál, mert a azt is elintézte, kitűzött mérk Mindentől velt megvilágításba ha tekintetbe ve pályanapot az együttesen a H most az egyesí tesítés nélkül k tották meg. E gunk térni.

Haggiör kö uszszakosztály d. u. 2—3 köző tekezetet tart, az oradeai vers szerepel. Az os jelenését kéri a Este 9 órai k tekezet lesz a mében.

HOLLO

Bukares

Teljesen at but

meg

Szoba 100 k

Az

Kolozs G. U.

Fiókjai

Affiliált in vármegyei Gazd r.-t. Székelyudva ben és népbank délyezett devizab

SPORT

KAC—Haggibbor Lupu-kupa küzdelem. Vasárnap kiemelkedő sportesemény lesz a KAC—Haggibbor Lupu-kupa küzdelem, mely osztatlan érdeklődést vált ki a tennisz kedvelő közönségekben. A mérkőzéseket reggel 8 órai kezdettel a KKE C. Victoriei pályáin rendezik meg.

KMSC—CFR. 29-en Péter-Pál napján barátságos mérkőzést játszik a két egyesület, mely csak azért is nagy érdekességre tart számot, mert azon a munkás csapat több új játékos próbál ki és ismerve a CFR lendületes játékát, nívós játékra van kilátás. A mérkőzés a vasutas pályán 5 órai kezdettel kerül lebonyolításra. Előzőleg a kombinált csapatok játszanak.

Romania—Jiul. Vasárnap július 1-én Romania—Jiul országos bajnoki mérkőzés lesz a Cluj városi sporttelepen, 5 órai kezdettel. A Romániának úgy látszik nagy összekötetési vannak a Központra, mert a Bradea-ügy után most azt is elintézte, hogy az eredetileg Aradra kitűzött mérkőzést Clujon játssza le. Mindentől tekintve egy kissé furcsa megvilágításba kerül ezen ügy már akkor ha tekintetbe vesszük, hogy a július 1-i pályánapot az intéző és pályabizottság együttesen a Haggibbornak utalták ki és most az egyesület minden előzetes értesítés nélkül kereseti lehetőségét fosztották meg. Ezen ügyre még vissza fogunk térni.

Haggibbor közleményei. A Haggibbor uszozsokosztálya f. hó 28-án csütörtök d. n. 2—3 között a Diana uszodában értekezletet tart, melyen igazolási ügyek és az oradeai versenyre való kiküldetés is szerepel. Az összes uszók feltétlen megjelenését kéri a szakosztály vezetősége. Este 9 órai kezdettel összehívás értekezlet lesz a City-kávéház külön termében.

HOTEL LOUVRE
Bukarest, Str. Carol 4.
Teljesen átalakítva és szépen burkolva újból
megnyilt.
Szoba 100 leitől felfelé kapható.
Az igazgalóság

Kárpitos kellékek
zsinegek és zsákok
göngy, liszt és gyapjunak.
Vizmentes
ponyvák.

Zsák és ponyva kölcsönzés
Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15.
Telefon 9-10.

Brilliánsait
legjobban

H. Fenyő

óra- és ókszer-üzletében szerzi be
Cluj, Piata Unirii 23.

Dus raktár a legmodernebb óra, ókszer és díszágyakban, valamint **ezüst és berndorfi alpack-ezüst evőeszköz** nagy választék.

Szolid kiszolgálásért a cég régi jó hírneve teljes garanciát nyújt.

olcsó ifjúsági
könyv

Tabori Piroška: A szamosparti gyilkosság 40—
Jókai Mór: A laotungi emberkék 25—
Kosáryné Réz Lola: A boszorkányvár 25—
— Az elvarázsolt kastély 40—

Batiz--dr. Jeszenszky

Cluj, Calea Victoriei No 99.

szikvizgép- és sifonfeigvár
aluminiumból és zintből

Telefon-interurbán 8-82.

A közegészségügyi törvényeknek megfelelőleg gyárt: ciontejeket, szikvizgépeket bármilyen nagyságban. **Berenoex**: szikviz, kristályviz gyáreket, legkisebből a legnagyobb üzembírásra.

Raktáron tart: Eredeti cehoslovakiai szikviz, cracherlis és kristályüvegeket. Összes gummialkatrészeket, angol oncsőveket. — Használt szikvizgépek szakértői javítását vagy azok becserelését vállalja.

Szerelői mindenkor rendelkezésre. Uvegohomok névedzés, nickelés és fémcsiszolás. A kisenevi kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár Marosvásárhely és Nagyváradon. — Saját tőkéi 85 millió lei.

Affiliált intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászrégenben és néphank r.-t. B.-hunyadon. — Mindenbankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. Árrak árai a vasút mellett. **Betéteket elfogad**

150

lejes
könyvajándék
a zsidó tanulóifjúságnak

Az Uj Kelet könyvosztálya a vizsgák alkalmából az alábbi páratlanul olcsó zsidó könyvcsoportokat bocsátja a tanulóifjúság, szülők és tanulók rendelkezésére:

I.
Gyuri gróf: (Mesék és történetek zsidó gyermekek számára.)

Kiss József: Yokli (regény).
Heine: A bacharachi rabbi.
Dániel könyve.

Zengő hárfá (zsidó verseskönyv).
Kabbalisták és csodatevők.
Mivchar Schiré Amenu (héber dalok).

A Talmud könyvből. (A hagyomány gyöngyei.)

Ennek a csoportnak az ára az eddigi 310 lej helyett 160

II.
Kabbalisták és csodatevők.
Zengő hárfá.
Gorelik: Cion és a golusz.
Sch. Alechem: Leégett nemesek.
Graetz Henrik élete és működése.
Dr. Marton: A zsidó nemzet Erdélyben.
Paneth: Utazásom a szentföldön.
Palesztina utmutató.
Mivchar Schire Amenu.
Szokolov: Uj zsidó.

A 10 könyv 213 lej bolli ár helyett 90 lejbe kerül (csakis az összeg és 10 lej portódij előzetes beküldése mellett).

III.
Dániel könyve.
Gyuri gróf.
Zengő Hárfá.
Mivchar Schiré Amenu.
A Talmud könyve.

Ez a csoport 185 lej bolli ár helyett 90 lejbe kerül (csakis az összeg és 10 lej előzetes beküldése mellett.)

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Csinosan butorított szoba, fürdőszoba használatra kiadó. — Cim a kiadóban. 673

Eiadó Szentegyház-utca 27 számú ház. Ugyanott on émet ebédli, szalongarnitúra, támlásdivány és 270 cm. széles szőőszék, washengerrel. — Értekezni ugyanott. 672

Külföldről hazatért izr. jól szituált fiatalember vagyok. Erdély egyik szép városában nagy bankot alapítottam, szép villát vásároltam, de Angliában is van még egy 20 holddal körülvett villám. — Nőstini óhajtok s nem feketek sulyt arra, hogy jövendőbelim milyen családból származik vagy van-e hozománya. Jövendőbelimnél csupán a személyt keresem. Levelettel teljes címmel „Hibátlan” jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Jól felszerelt Puchkerékpár (erős, bekebelt gyártmány) **eladó.** Cim: Heiconnyomda, Brassai-utca 10. 665

Hunwald
Cluj, Str. Vlahtu (vot Bolyai-u.) 3.
Telefon 1-47 szám

füvegészszedő és tukőgyár. Támaszó raktár és füvegészeti vállalat. Hibás tárgyak újra fonszerozása.

Veszék 100 vagon, bármilyen minőségű kemény tüzfát Dej és Gherla közötti vasútállomásokon Rapaport Henrik, Aiud. 670

Francia levelezést vállalkozó délelőtti órákban — Ajánlatokat „Di lome” jellegére a kiadó továbbít.

Román, nemet és heber órákat ad diplomás tanár. Cim a kiadóban.

עקאנטמאכונג
לוח לשנת תרפ"ט אין ועד ש'אהער אינסטיטוט אין קעניגסברעג. פארען איז ערשינען אין לח פון 152 יארע. פארען איז ערשינען אונד 62 קאממענדע יארע זעהר אינטערעסאנט איינערעכנעט מיט איין שליסעל. זעלכער ערקלארט אונד בעלעדרט גאנץ גענוי דיא איינערעכנונג. זינען דערפאר בעיקערעוועקוועלעך דיא לוחות: Uj Kelet könyvosztálya, Cluj Str. B.L. Pop 10
: אדער ביי א
Farkas Márton, Cluj Str. Marinescu No. 25.
מוי פורים בעקאממען 10% רחמי!

k ü l ö n l e g e s e n b e r a m e d e r t
képkereztető, aranyozó
Hely: Ovál ke ke B denmérében és kivitelben **Somlyai Mihály** Cluj Maria 7.

Most jelent meg
Romania legpontosabb
vasuti menetrendje
A. MOCIANU szerkesztésben
június 15-iki érvénnyel
összes vonatok
mozgóposta és
autóbuszjáratok
speciális térkép, tarifák.
Kiadóhivataloknak és nagyobb kereskedelmi vállalatoknak nélkülözhetetlen.
Kapható mindenütt
ára 40 lei

JAKAB KOVÁCS

Írta: David Pinsky

Mariase: (fölemelkedik, az asztalhoz megy, sóhajt) Ó, jaj, ó jaj!

Jakab: Várj csak, lásd, ha majd világra jön a kis énekes, nem is fogom megengedni, hogy anyám a közelébe menjen. Legalább is addig, amíg ilyen kétségbeesett arcokat vág. Nem akarom, hogy megüldien a gyerek és gyomorrontást kapjon!

Tamara: Ne beszélj ostobaságokat, hagyd békét anyáknak! Akinek husz éve ráncos a homloka, azé nem lesz sima egy esztendő alatt.

Mariase: Oh, oh, bizony nem lesz már sima többé, különösen, ha az embernek olyan férje és olyan fia van...

Jakab: (felháborodva) Mi az, hogy olyan fia van? Mit jelentsen ez?

Tamara: Pszt!.. pszt!.. Ne kiabálj! Csöndben is meg lehet azt mondani!

Szimche: (belép egyszerű kocsi ruhában).

Tamara: No, hiszen itt van most már az após is!

Mariase: Itt van, persze, itt van! Mintha nagy szükség lenne rá!

Jakab: Megérezted ugye, hogy teát főztünk Gyere apám, ülj te! (Felkel és egy teáspoharat hoz.)

Szimche: (kivesz két narancsot a zsebéből és odanyújtja Tamara felé) Nesze kedves leányom... Nézd, hoztam neked két narancsot.

Tamara: Nagyonköszönöm, kedves apósom.

Szimche: Isten éltesse. Mára narancsot fuvaroztam.

Jakab: És kettőt magadhoz vetél? Csak kettőt!

Szimche: Erigy már, te ló! Magamhoz vettem?! Tolvaj vagyok, ugy-e? Én vagyok a tolvaj? És én lopok? Te állat, te!

Tamara: Nem szép tőled Jakab, hogy így beszélsz!

Szimche: Ók maguk adták nekem, én úgy éljek. Én magamhoz veszek! Te ló, te! Ideadták nekem s azt mondtam, viszem a menyemnek...

Mariase: Viszem a menyemnek! Mindig ilyen volt. Arról egészen megfeledkezett, hogy felesége is van otthon...

Szimche: Hát még mit, mit még? Barom!

Mariase: Látod, azt mondja nekem barom!

Jakab: Anyám, máma nagyon fel van paprikázva!

Tamara: Ne bosszankodj, kedves anyósom, mi majd valahogy el fogjuk osztani egymás között, itt van, egyik a magáé, másik az enyém.

Szimche: Mi az, miért adod? Neked hoztam... Mind a kettőt csak neked hoztam. Ne légy ostoba!

Mariase: Azt hiszed, szükségem van narancsokra. Hiszen, ha nekem hozta volna, akkor is neked adom. Csak úgy mondottam... A feleségére egyáltalán nem gondol.

Jakab: Hiszen azért az apám, öreg asszonyokra egyáltalán nem gondol.

Tamara: Jakab, én nem bírom el ezeket a vicceket.

Mariase: No látod, ugye!

Szimche: Ilyen ló!

Jakab: (veri mellét) Bünyöztem, vétkeztem, bünt követtem el. Gyakran kiesik a számból egy-egy illetlen szó. Bocssátsatok meg nekem.

Mariase: Hogy is mondja a példaszó? Egy fűt nem lehet eldugni a zsákba, nem lehet, mert kibújik. Oh, jaj, jaj, jaj! (Szótlanul isszák a teát).

Jakab: (Tamara felé). Akarsz még egy pohárral?

Tamara: Nem kell, köszönöm.

Jakab: Haragszol Tamara?

Tamara: Miért haragudnék.

Jakab: Amiért fecsegtél!

— Szimü négy felvonásban

Tamara: Már elfelejtettem mit mondtattál!

Mariase: Öregasszonyokra nem gondol, az anyára sem gondol, csak fiatal asszonyokra. Oh, jaj, jaj!

Tamara: Mit beszél kedves anyósom. Hiszen nem rosszra gondolt, nem kell ezt megismétni!

Szimche: Csak beszél... Éppen, hogy a szája járjon, ilyen állat!

Jakab: Drága Tamara, csupa arany vagy! Apa, megcsókohatom? (At akarja ölelni).

Tamara: (mosolyogva elbárítja magától).

Mariase: (sóhajt).

Chaje Pesze: (belép) Micsoda kedves házasság! Egyre csak csokolózunk! Bezzeg a másik pár, az a másik (kimutat az ajtón) isten őrizzen az olyan élettől! Jó napot kívánok, jó napot!

Mindyáján: Jó napot!

Jakab: (előzékenyen) azonnal hozok magának egy pohár teát, ma én vagyok a csapos! Közben elfogja mondani, mi van azzal a másik házaspárral.

Chaje Pesze: (széket vesz és odaül az asztal mellé) Ki más lehet, mint Rafael az uzsorás. Ő és az ő drága Rebekája.

Mariase: Mi az? Mi történt megint? Chaje Pesze: (leönti magát teával) Mi történt megint? Ugy kérdezi, mint ha valaha valami is megszünt volna. De máma egy kicsit tovább mentek a kelleténél! Amit ott láttam, azt igazán ne lássa az ember jó zsidó házban.

Tamara: Csak nem verte el?

Chaje Pesze: Hogy nem verte-e? Mi az hogy verte? Azt mondom, a vasnál is erősebb ez a férfi, hogy át tudta élni ezt a verést. Az embert egész egyszerűen el kellett szakítani az asszony kezeiből. Ledobta a földre és olvankat rugott beléje, hogy az már igazán borzasztó volt.

Jakab: (féltve) Ez aztán a fehérnép!

Chaje Pesze: Gyere a rabbihoz, gyere és mond meg neki, hogy válasz szon el bennünket! — ezt kiabálta az asszony. De ő? Nem! Mintha meg lett volna habonázva. Más már tizszer elvált volna, hogy szabaduljon az ilyen asszonytól. Ő azonban úgy tesz, mintha semmiről nem tudna. Megkapja a verést, letörli szájáról a vért és mintha megütötte volna magát valamibe.

Szimche: Egy számár!

Chaje Pesze: A vége az lesz, hogy egyszer még agyonüti.

Tamara: Hogy nem szégyelt magát az az asszony!

Jakab: Bizony nem tartozik a szégyenlősök közé.

Chaje Pesze: Furia!

Mariase: Én nem találok abban sem mi különösét. Ha a férfi megverheti az asszonyt, akkor egyszer akadion asszony nép is, aki jól helyben hagyja az urát.

Tamara: Ugyan, kedves anyósom!

Szimche: Hallgass, te állat! Hogy beszél! Mariaske, Mariaske... nvisd már ki a száját!

Jakab: Legyen elég! Beszéljünk vidámabb dolgokról!

Chaje Pesze: Nézzétek kedveseim, nézzétek csak, a legfőbbt majd hogy elfelejtettem. Ő kanta a venést és nekem beverték a fejemet! Semmi időm nincs és leülök, itt diskurálgatni... Hallgass ide, Tamara, üres kézzel jöttem. Nincs most cselédem, akit dehozhatnék neked. Lakót sem tudok... Köszönöm a teát és isten áldja meg a társaságot. (Fölkel) El kell mennem még Nochemhez és Chaszjéhez! El kell még sok más dolgot is

Fordította: Szabó Imre

intéznem... Chaje Pesze, gyere, menjünk!

Tamara: Mi lesz mégis? Chaje Pesze: Ne legyen gondod, valahogy majd csak lesz! (El).

Mariase: Nem lehet megbízni benne. Nem hoz cselédet, nem hoz lakót. És mióta hitetget benneteket! Mindig csak benne bízunk, közben üresen fog állani a szoba.

Tamara: Nem sokat törődöm vele. Mariase: Kár a néhány rubelért. Szimche: Nem jó ez így... sehogysé jó!

Mariase: Az ember elmegy egy másik közvetítőhöz. Az én felelősségemre el lehet menni. Itt van Debóra!

Rebeka: (belép, felindultan) Jó reggelt!

Mariase: (meglepetődötten) No hiszen éppen itt is van!

Rebeka: Nem tudom, mit jelent ez?

Jakab: Éppen hallottuk, hogy háboruskodott. Hahaha!

Rebeka: Hallott már ilyen! Mit szólnak maguk ehhez? (felkiált) Oh, jaj, ezt már nem lehet elviselni!

Mariase: Mit szólnak mindehhez? Ő az, aki nem tud elviselni...

Rebeka: Mit tudjátok ti, mit kell nekem elszünetelni. Nem is tudom, hogy legyenek a bosszúságtól. Ha csak rá nézek arra az emberre, érzem, hogy megrövidülnek az éveim. Nem lehet szabadulni tőle.

Tamara: Szabad így viselkedni?

Rebeka: De ha elfog az utalat, azt hiszitek, tudom, mit csinállok. Csak érzem, hogy vagy magamat ölöm meg vagy őt.

Jakab: Természetesen inkább őt!

Rebeka: Nem tudom visszatartani magamat, a fejem darabokra megy!

Tamara: És azért...

Rebeka: Azért! Könnyű magának De most már vége. Nem akarom látni a pofáját. Ha nem akar elválni, ne akarjon, de én nem maradok egy halálban vele.

Jakab: Tehát elválnak.

Rebeka: Mondhatja, ahogy akarja, nekem már nincs több erőm együttélni vele.

Jakab: Nincs ereje, úgy elgyöngyöztetted a sok verés, amit adott.

Rebeka: Ki fogok egy lakást bérelni és magamnak élek. Kiváncsi vagyok, mi lesz belőle. El kell neki válnia!

Tamara: Komolyan veszi a választ?

Rebeka: Persze, hogy komolyan veszem! Hogyne! Talán nem hiszi, hogy vissza fogok menni hozzá. Nem akarok tudni róla. Nem tekintem többé magam feleségének.

Tamara: De hogy képzeled ezt? Hogy fogja ezt megcsinálni?

Rebeka: Hogy fogom megcsinálni? Egyszerűen ki fogok bérelni magamnak egy szobát és egyedül fogok lakni. Hiszen azért jöttem én most ide marokhoz.

Tamara: Hozzánk?

Rebeka: Úgy tudom, maguk szobát akarnak kiadni és én szívesen bérbévenném.

Szimche (hirtelen kirobban): Nincs szoba! Itt egyáltalán nincsen!

Rebeka (Tamara felé): Mi az? Már kiadta talán?

Szimche: Nem kell kiadni. Meg fognak élni szobabér nélkül is! Nagyon szükségem van az elvált emberekre!

Rebeka: Magának nincs semmi köze ehhez. Rebb Szimche! Nézzenek oda! Azért, mert nem tudok élni az urammal, azért nem szabad nekem szobát bérbévenni! Azért, mert nem akarok élni az urammal, nekem kint kell laknom az uccán. Vagy menjek neki a folyónak.

Szimche: Egy rendes asszony nem válik el az urától.

Rebeka: Nem válik az asszony az urától! Aki nem válik, nem válik! De akinek el kell mennie, az elmegy. Nem vagyok az első és nem vagyok az utolsó. Attól függ, kinek milyen a férje.

Mariase: Ha a fejébe vette, hogy el fut az urától, akkor mégis jobb, ha kimegy a szüleihez falura.

Jakab: Ugy van, anyámnak igaz van. Olyan okos, mint egy miniszter. Miért nem megy most mindjárt a falurába?

Rebeka: Mindenki úgy tesz, ahogy tud. Ha ne utazom el, akkor vagy nem akarok elutazni, vagy nem tudok. Én már elszoktam a falusi élettől és nem tudok már élni faluban.

Tamara: De mégis csak legokosabb lenne kimenni a faluba.

Rebeka: Nem értem, mit fél attól, hogy nekem bérbeadia a szobát! Nem ingyen kérem.

Tamara: Én félek talán?

Jakab (erőteget nevetéssel): Ki fél Nincs mitől félni.

Mariase: Az ember nem mutat vöröskendőt a bikának. És Jakabnak igazán nincs szüksége ilyen szomszéd-ságra.

Tamara (nevet): Mi mindenne gondol az én anyósom!

Rebeka (nevet): Csak nem gondolt valami komizságra! Mit gondolsz, Jakab! (különösen néz reá).

Jakab (zavartan): Ugyan, anyám, mi mindent beszélsz te itt össze-vissza.

Szimche: Anyádnak igaz van! Semmi szükség a lakóra.

Mariase: Ugy van, mi félünk. Mi ismerjük a mi bajainkat.

Tamara: Mit beszél, kedves anyósom? Micsoda szavak ezek?

Mariase: Ugyan ne alakoskodj! Nem tudod, hogy igazam van!

Jakab (haragosan): Anyám, ne beszélj így hallod! Nem akarok hallani ilyen beszédet! Értetted?

Folyt. köv.

Teszler

posztó nagyváruházában

Nagy választék szövet és bélésárukban

Főpostával szemben

Egyszeri próbahasználat meggyőzi, hogy a **Dr. TISCHLER-Creme** a legtekélyesebb arckenőcs. Artalmas anyagokat nem tartalmaz. Kapható mindenütt.

Főlerakat: **Osváth** gyógyszerész - Targu-Mureș

Amateurok, fényképészek!

Fényképezési cikkeiket a legolcsóbban **BERNAT** papírházánál, Piața Unirii 29. sz. alatt **szerezhetik be.**